

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 47 (257) Kaina 15 ct.

MONTREAL, 1957 m. LAPKRIČIO-NOVEMBER 27 d.

PRICE 15 ct. XVII METAI

Lietuviškų Centrų posėdžiai Vašingtone

ALT SUVAŽIAVIMAS. — POKALBIAI SU VALSTYBĖS DEPARTAMENTO PA REIGŪNAIS. — PRIĖMIMAS LIETUVOS PASIUNT INYBĖJE. TARPVEIKSMINĖ KONFERENCIJA.

(Mūsų spec. korespondento)

Sakoma, kad Chicago yra Amerikos lietuvių sostinė. Bet praėjusią savaitę (lapkr. 15, 16, 17 dd.) lietuvių sostinė teko pabūti Vašingtonui. Tam progą sudarė metinis Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas. Paprastai jis būdavo šaukiamas New Yorke, bet šiemet pasirūžta (ir, kaip pasirodė, labai prasmingai) susaukti jį Vašingtone. Iš tikrųjų, čion suvažiavo beveik visi Amerikos Lietuvių Tarybos nariai arba jų pavaduotojai. Bet ne vien tik ALT'o reikalais čia pasitarimai ėjo. Dalyvavo juose — įvairiomis dienomis, gali sakyti, visos mūsų centrinių organizacijų viršūnės, tai buvo progos pasitarti kiekvienos organizacijos reikalais. Čia buvo atvykęs ir VLIK'o Prezidiumas ir BALFO pirm. kan. Končius ir LLK pirm. V. Si dzikauskas bei kiti nariai. Į ALT'o posėdžius atsilankė ir pasveikinimo žodį tarė Lietuvos chargé d'affaires Vašingtone J. Kajeckas.

ALT'o suvažiavimas — eilinis darbo reikalas. Bet šiais metais jis virto ne visai eiliniu. Tam yra priežasčių. Viena, ALT'o suvažiavimas vyks ta „sputnikų“ ženkle. Tarpautinė padėtis darosi labiau dinamiska. Turės būti padaryti tam tikri posūkiai. Ir mums negali nerūpėti, kuria linkme tie posūkiai eis. ALT'o vadovybė visados rūpinasi sekti, kokie vežai pučia Vašingtone, „iakyti ranką ant pulso“. Tas ypač čia svarbu šiuo metu. Čia tad ir buvo prasmingumas šaukti ALT'o suvažiavimą Vašingtone.

Tikslas visai pasiteisino, ir tai daugiausia pat pirmąją suvažiavimo dieną, kai į surengtus prieš suvažiavimą pietus Statlerio viešbutyje atsilankė valstybės departamento sekretoriaus pavaduotojas Loy W. Henderson ir to pat departamento Rytų Europos skyriaus vedėjas Edward L. Freers. Tiesa, kontaktai su valstybės departamentu pareigūnais buvo visados. Bet čia susidarė proga pakalbėti su jais ne prie ramosio stalo, o laisviau, neformaliai. Tas „neformalus“ kalbų pobūdis, tiesa, deda tam tikrus varžtus korespondentui, neleidžia pasisakyti užrašyti ir cituoti. Iš esmės betgi galima pasakyti štai kas: kai kurių JAV valdžios įstaigų (ne paties valstybės departamentų) tūli žygiai ėmė kelti lietuviams abejonų, ar ne ketinama keisti Jungtinių Valstijų politiką Pabaltijo kraštu atžvilgiu. Tad šiame pobūvyje gaitis labai tiesiai ir aiškiai išdėstė tuos lietuvių būklavimus, nurodė kai kurias tas abejones keliančius faktus ir paprašė augštųjų valdžios pareigūnų suteikti paaiškinimų.

Ponas Loy W. Henderson savo žodyje šiltai prisiminė Lietuvą, su kuria pirmą kartą suipažino dar 1919 m. ir kurioje jam teko pakartotinai pabūvoti ir matyti visą didžiulę pažangą. Bet — kas svarbiausia — jis kategoriskai užtikrino, kad anaipol nėra kurio nors pasikeitimo JAV-bių politikoje Pabaltijo kraštų atžvilgiu: ta politika, nepripažįstanti Sovietų aneksijos akto, pirmą kartą deklaruota prezidento Roosvelto, pilnai tebėgalioja ir dabar. Jam, Hendersonui, nėra žinoma apie bet kokį sumanymą vyriausybės viršūnėse politikos liniją keisti (o jam negalėtų būti nežinoma, nes jis yra vienas iš penkių „planuotojų štabo“ narių valstybės departamente). Ponas E. L. Freers, Rytų Europos skyriaus vedėjas, kuris artimiausią ir tiesiogiai susiduria su tais reikalais, taip pat panašų užtikrinimą padarė. Lietuvių suminėtieji klausimai, kėlusieji tokius abejonimus, pažadėta iširti. Reikia pasakyti, jog per šį pobūvį pasakytos kalbos buvo tikrai džiuginanti preliudija į ALT'o suvažiavimą ir tolesnius pasitarimus.

Antras momentas, kuris darė šį ALT'o suvažiavimą reikšmingesniu, negu kitais metais, tai pasirengimas švęsti 40 metų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį ateinančių metų vasario 16 d. Šis klausimas buvo plačiai diskutuojamas suvažiavimo, juo priimta eilė nutarimų.

Suvažiavimas atliko numatytą dienotvarkę sklandžiai, be jokių „užsikirtimų“. Pažymėtina, kad šiemet ir tautininkų laikysena ALT'o suvažiavime buvo daug ramesnė ir rintesnė. Tad ir priimtose rezoliucijose atsispindi suvažiavimo vieningumas ir aiškus pasiskaidymas.

Pasibaigus ALT'o suvažiavimui, šeštadienio vakare p. J. Kajeckas surengė Lietuvos Pasiuntinybėje suvažiavimo atstovams ir kviestiems svečiams priėmimą. Svečių tarpe buvo valstybės departamento pareigūnų, mums draugingų įžymių amerikiečių ir mūsų kaimynų — pabaltiečių atstovų.

Sekmadienį vyko pasitarimai, kuriuos tekstų pavadinti „tarpveiksminiais“. Juose dalyvavo ALT'o Vykdomasis Komitetas, VLIK'o Prezidiumas, Lietuvos diplomatinis atstovas Vašingtone J. Kajeckas, Lietuvos Laisvės Komiteto nariai, šalpos reikalus svarstant — Balso pirmininkas kan. Končius. Šioje trumpoje politinėje konferencijoje padaryti ir kai kurie bendriniai nutarimai, ypač čia liečiant 40 metų sukakties minėjimą. Sudaryta tam reikalinga speciali „tarpveiksminė“ komisija ir aptarti pasirodė mieji darbai.

Politinių įvykių savaitė

TARPTAUTINĖJE POLITIKOJE LENKTYNĖS DĖL DEL PIRMAVIMO

Kanadoje susirūpinimas dėl nedarbo

Tarptautinėje politikoje vyksta visų rūšių ir visose srityse lenktynės: lenktyniaujama raketų gamyboje, satelitų ruošime ir leidime į dausas; atominė lėktuvų gamyboje; lenktyniaujama ir visokių įsisteikimų srityse. Pavyzdžiui, kai

AMERIKA EGIPITUI PASKYRĖ 600 MILIJONŲ DOLERIŲ

Nilo elektrinei statyti, tai tuo jau Rusija Egiptui paskyrė 175 milijonus dolerių ginklavi muisi. Kuris dabar laimės Nasario simpatijas?

Tuo tarpu Amerika jau pralenkė Rusiją satelitų siuntimu, nes

AMERIKOS SATELITAI PASIŪSTI APLINK SAULĘ

O augščiau — iki 45 tūkstančių mylių augščio. Tai rekordas, kokio rusai dar nėra pasiekę. Ir greitis 33,000 mylių per valandą, kai rusų pasiektas tik 18,000 mylių.

AMERIKA TIKSLIAI PERŽENGĖ ŽEMĖS TRAUKOS JĖGĄ,

kuri yra lygi 25,000 mylių per valandą.

Šių lenktynių įkarštyje kalbėjo Dulles. Kalbėjo apie karą. Tat ką beveiktų, ką bekalbėtų, turi prieš akis — karą. Ir Dulles paraiškė, kad Amerikai laikysis Atlanto pakto ir veiks drauge su kitomis valstybėmis. O jeigu kultų kato reikalas, tai Amerikai neteks galvoti apie įsijungimą, nes ne bus laiko galvoti, —

RUSAI KANADOJE

(Specialus pranešimas NL).

Rusų sportininkų atvykimas į Kanadą nustelbė ir susidomėjimą Sputniku. Kada po dviejų dienų kelionės iš Maskvos per Stockholmą, rusai nusileidė Malton aerodrome, beveik mažiausios detalės buvo praneštos: kokias lazdas jie turi, kokio svorio rutulį („šai bą“), aprangą, ką jie valgo. O apetitą rusai turi neblogą: pusryčių beveik kiekvienas suvalgo po 3—4 davinus, pietums — po du stiskus ir t. t.

Besiruošdami lapkričio 22 d. pirmosios rungtynės prieš Allan vardo taurės laimėtoją — Whitby Dunlop komandą, jie stebėjo Čikagos Toronto rungtynes, treniravosi ne tik ant ledo Mample Leaf stadione, bet taip pat Versity stadione. Ledo rutulio rungtynės mas stadionas buvo išparduotas per 70 minučių. nes laukta buvo įdomios kovos, kadangi rusai yra du kartus laimėję prieš kanadiečius — Krefelde, Vokietijoje ir Cortinoje, Italijoje. Tačiau... savo žaidimu visai apvylė kanadiečių žiūrovas ir pralaimėjo Toronto augsta pasekme 7:2 (5:2; 0:0; 2:0). Pirmose minutėse, rusai ne tikėtai puolimais ir tai labai staigiais, vedė 2:0, bet kana diečiai greitai atsigavo, pasek

Plk. K. Škirpa padarė pasitarimo dalyviams trumpą pranešimą apie lietuvių politinių grupių konsolidacijos pastangas ir eigą derybų, iki šiol vestų tuo reikalu. Tikimasi, kad tų derybų rezultatai (ar rezultatai stoka) turės netrukus galutinai išaiškėti ir tada bus galima padaryti platesnis tuo reikalu pranešimas visuomenei spaudoje.

J. Pj.

KARAN NETARPISKAI ĮSIJUNGS NATO.

Lenktynių zonoje yra ir Kinijos ginklavinimas atominiais ginklais. Tai yra viena iš didžiųjų grėsmių.

Kanada dabar, atėjus žiemai, turi tūlų savo sunkumų, nes

KANADOJE PASIREIŠKIA ŽYMUS NEDARBAS.

Pagal visus duomenis tačiau galima spręsti, kad tai negali būti aštrus nedarbas. Greičiau — tai yra tūlas tvar kos trūkumas, nes politinės ir ekonominės sąlygos kalba už tai, kad nedarbas negali būti rimtas ir pastovus reiškinys. O ir Kanados vyriausybė nežada užleisti nedarbo, nes žada tvirtą paramą.

Lenktynių ir kitų nervinių mosi sąlygų sąmyšyje, vis daugiau

RYŠKEJA SOVIETINIO SNIPINĖJIMO PADARINIAI.

Šnipai, kaip aiškėja, bus išdavę Rusijai ne tik atominės bombos gamybos paslaptį, bet ir atominio lėktuvo, ir vadinamųjų „lėkščių“, ir raketų, ir „antiraketų“ paslaptis. Išdavystės ligšiol nesiseka nusta tyti ribas. Rosenbergai, Gringlasai, Goldai, Soboliai, pasirodo, dirbo išsijuošę... Tai yra pagrindinis dalykas, kuriuo Maskva tikrai pralenkė Vašingtoną. Ir šioje srityje Amerikai Rusiojs nepasivys...

Pasaulio lietuvių sostinėje

EDVARDAS ŠULAITIS
KALEDŲ EGLUTĖ MUZĖJUJE

Lietuviška Kaledų eglutė Valonis ir kt. Išrinkta nauja bus parėdyta Mokslo ir Pramonės muzėjuje. Jame taip pat bus lietuvių Kaledinė programa, kuri įvyks gruodžio 1 d., 7 ir 8,30 val. vak. Programą išpildys „Atesies“ šokėjų grupė, seserų Blandyčių trio ir kt. Ten pat bus gaminami ir lietuviški valgiai.

NUSISEKUSI KONFERENCIJA

Čikagos Lietuvių Tarybos Konferencija buvo sėkminga ir praėjo darmaže nuotaikoje. Konferencijoje dalyvavo 189 atstovai, atstovavę 74 organizacijos ir gausus būrys svečių. Pranešimus padarė Tarybos pirm. T. Blinstrubas, išd. A.

ISKILMINGAS DLK VYTAUTO KLUBO SUKAKTU VIU MINĖJIMAS

lapkr. 23 d. praėjo labai gražiai ir sėkmingai, labai dideliu plačiosios Montrealio lietuvių visuomenės įvertinimu. Klubas patalpos tur būt niekad neturėjo tokio perpildymo, kaip šių aukštinių klubo sukaktuvių progą. Biletų buvo parduota per 450, bet daugelis tau tiečių, o nemažai ir svetimtauciu, kurių į minėjimą atsilankė labai daug, turėjo sugrįžti namo, nes nebuvo jau vietų.

Minėjimą atidarė Klubos sekretorius J. Džiaugys, pakvietęs muz. Žižiūną vesti iškilmingą giedojimą himnų — Lietuvos ir Kanados. Po to p. Džiaugys pristatė iškilmei vest Adv. dr. St. Dauksą, kuris visą vakarą vedė trim kalbomis — lietuvių, anglų ir prancūzų.

Pasveikinęs susirinkusius, p. Dauksa pakvietė tarti žodį jubiliatą oficialiai atstovaujantį Klubos pirmininką J. Skinkį, kuris trumpai, bet kondensuotai, sumini, kas Klubui yra svarbiausia. Po to pristatė svarbesnius iškilmen pakviestus ir prie garbės stalo susodintus svečius, p. Dauksa pakvietė dainuoti p. Verbylienę ir jos p. Kantaučiūtę ir p. Bash, kurioms akomponavo p. Žižiūnas. Po to kviečiami prie garbės stalo sveikintojai: AV klebonas kun. J. Borevičius, fil mų aktorė p. Kilimonytė, Kvebeko parlamento narys p. Charboneau, NL red. J. Kardelis, Dow atstovas, b. Klubos pirmininkas D. Norkeliūnas. Tuo baigiama oficialioji dalis, ir turiningai ir gražiai paruoštos, gerai veikiančios tarnybos, vaišės tęsiasi ligi vėlyvos nakties, pajavirinant jas šokiais ir dar profesionalų patiekiamą programą. Skamba lietuviškos dainos, vyksta bičiuliški pasikalbėjimai, mezgamos pažintys ir klubas pasireiškia visu savo lietuviškumu, kokio, atrodo, laukė iš jo steigėjai. Tat Klubui reikia palinkėti, kad jis būtų visų Montrealio lietuvių jungėju ir vienytoju. Ilgiausių metų!

P. P. KILIMONIAI VIEŠĖJO MONTREALY

Pp. Kilimoniai, būvę verdu niečiai, su dukra kino artistė Rūta Lee, po keliolikos metų atsilankė Montrealyje ir viešėjo pas pp. Vilimus, pp. Daudečius, pp. Januškas ir kitus gimus, prietelius ir senus pažįstamus, kurie svečiams su ruošė vaišes. Lankesi Vytauto klubo sukaktuvėse. Išleistuvinė vaisės buvo suruoštos labai turtingai ir gražiai p. Kilimienės sesers, p. Vilimienės, pp. Vilimų namuose, kur atsilankė gražus burys montrealiečių ir abiejų lietuviškų parapijų klebonai. Malonu pasitebėti, kad p. Kilimonyte plačiau įsijungia į filmų nuotraukas, pastoviai dirba televizijoje ir dalyvauja lietuviškame gyvenime. Pp. Kilimonių visa šeima, praleidusi savaitę Montrealyje, į Californiją su grįžo lėktuvu per New Yorką pirmadienį. Pp. Kilimoniai žada Montreali aplankyti ateinančių pavasarį ir ilgiau pavišėti.

• Tuokiasi Augustas Naujokas su Anna Josepha Mester.

• VI. Petrauskui yra atėję šiuo metu iš laisčiai, kuriuos prašo atsiimti iš AV klebonijos.

RENGIA VAKARĄ

Cicero Augštesnioji Lituanistikos mokykla lapkričio 30 d. Šv. Antano parap. salėje rengia vakarą su įdomia programa, kurioje bus parodyta linksma komedija, keletas baletų numerių ir dainuos vyrų oktetas; bus ir šokiai.

KULTŪROS FONDO

posėdis įvyko lapkričio 16 d. Jaunimo centrio namuose ir jame dalyvavo J. Kreivėnas, B. Babrauskas, J. Mulokas, J. Švedas ir V. Dailidonis. Norintieji paremti Kultūros Fondą, kreipiasi šiuo adresu: J. Švedas, 1347 So. 48 Ct., Cicero 50, Ill.

Kardelienė, mišių užbaigai grojo kleb. kun. J. Kubiliaus išleistuvėms įdomų ir originalų sukurtą iškilmingą maršą Ad majorem Dei gloriam.

4 v. po p. McGee salėje buvo akademija. Šventės ruošimo komiteto pirmininkui L. Balzarui pasakius įžangos žodį ir pagerbus kritusius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę susikaupimo minute, p. Balzaras pakvietė paskaitos savanorių-kūrėją Vyčio kryžiaus kavalierių J. Vilušį. Jo paskaitoje buvo įdomiai sugrupuoti pagal politines prelegento pažiūras faktų ir minčių bei kritikos.

Koncertinėje dalyje buvo trys momentai: tautiniai, mokymalio jaunimo atlikti, šokiai, vedant p. Piečiūnį ir akordeonuojant p. Vičiū, op. sol. P. Radzevičiūtę gražiai skambančiu balsu jautriai pagiedojo eilę kompozicijų (ido mo buvo šį kartą išgirsti naujieną — p. Šopagos kompozicijos, bet jos pasirodė mėgėjo darbas — kompeliacinis) ir p. Kerbelienės surežisuotas Laučiaus nepriklausomybės kovų vaizdelis, kuriame dalyvavo pati režisėrė, V. Skaisgirys, V. Zinkevičius, J. Kurilavičius, A. Mažeika, N. Kličiūtė ir H. Adamonis. Vaizdelis suvaidintas sklandžiai.

Visiems minėjimo ir programos dalyviams pirm. L. Balzaras gražiai padėkojo, o režisėrė p. Kerbelienė ir sol. F. Radzevičiūtė buvo apdovanotos gėlėmis. Solistę kolegiskai pasveikino E. Kardelienė, įteikusi dovanėlę su gėlėmis.

Minėjimas buvo prisirinkusi pilna salė publikos.

INŽINIERIŲ SUSIRINKIMĖ

labai įdomią paskaitą apie raketas ir tarpplanetinį susisiekimą skaitė inž. J. Bulota.

Paskutiniamė PLIAS susirinkime dalyvavę nariai ir gavę biletėlius mezziniams pirkti, yra prašomi jais naudotis ne anksčiau kaip lapkričio 27 dieną.

• Pp. A. Norkeliūnai susilaukė dukters.

• P. Žižiūnas jnr. medžioklėje nušovė didelį elnią.

• Pp. Jakubausky šeima susilaukė antrą sūnų ir dar dviems dukroms broliuką.

• Pp. Staniulų restorane Vėdune sekmadienio vakarą įvažiavo mašina, vairuojama girtu vairuotojo. Mašina apdaužyta, vitrina išmušta ir šoferis išvežtas į ligoninę iš katastrofos vietos.

PONAMS A. IR S. RATAVICIAMS,

mirus Lietuvoje mylimai motinai ir uošvei,

STEFANIJAI RATAVICIENEI,

nuoširdžią užuojautą reiškia

K. ir L. Balzarai.

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis.

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Telefonas: PONTIAC 7-7920

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50	Amerika & S. America. \$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15
	Pajieskojimų kaina ... \$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto z.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Tiesa reikia sakyti tiesiai

NEREIKIA TIKROVĖS RETUŠUOTI

Trečian šio NL numerio pus lapin idėtas J. Radzevičiaus, kuris su 14 kitų Kanados lietuvių praėjusią vasarą lankėsi Lietuvoje ir sugrįžę į Kanadą innipege atviriau ir arčiau objektyviai tiesiai papasakojo atsivėžtus iš Lietuvos iš pūdžių. Šis laiškas mums duoda progos dar kartą įsitikinti, kad šitie žmonės, nors kai kurie jų kratosi ir net pyksta, kai juos pavadinai bolševiku ar ba komunistu, bet tikrumoje ne tas svarbu, o svarbu, kad jie, net ir objektyviausiu jų, J. Radzevičiaus, yra žmonės, kurie tiesos nemylė ir garbės nesilaiko.

Štai ir J. Radzevičius, apeidamas pagrindinius Lietuvos negerovių faktus, taip suka klausimus, kad atrodytų, jog Lietuvoje yra viskas gera ir gražu, o kas negera — ryt jau bus gera. Kaip kad daro fotografiniai retušuoti fotografiniai, jis stengiasi paslėpti visus trūkumus ir iškelia tai, kas yra labai netikra. Del to J. Radzevičius ir jo bendrosios „delegacijos“ bei jų vienminčiai dar kartą reikia pasakyti tai, kas yra neretušuota tiesa.

Lietuva yra rusų okupuota.

Ji neturi jokio savarankiškumo. Ji yra diriguojama Maskvos per Lietuvon atsiųstus komisarų. J. Radzevičius sako, kad Lietuvoje jie esą mylimi ir gerbiama. Taip: visi būdžiauninkai „myli“ savo ponus, nes Sibiro kaina turi „mylėti“. Nedaug gali atsirasti tokių drašulių, kaip ta moteris, kuri J. Radzevičiui pasakė, kad ji norėtų gyventi ankstyvesniu gyvenimu. Bet kažin, kur ji šiandien yra? Taigi, Lietuva velka rusų okupacijos jungą, o lietuviai yra nuolat per sekiojami ir baudžiami — Si biru, kalėjimais, apie kuriuos J. Radzevičius ir kiti „delegatai“ nei neužsiminė, trėmimais ir tt.

Lietuvos okupacija yra pagrindinis tarptautinis rusų lietuviams daromas kriminalas, kurio „delegatai“ nemini, ne mato ir nenori matyti.

Baisūs yra tos okupacijos padariniai, kurių „delegatai“ nemini, nes „nematė“.

Lietuva medžiagiškai nu skurdinta, išnaudojama ir su griauta. Jeigu Lietuvoje dabar yra keli nauji fabrikai, o naujų yra tikrai keli, nes tie, kuriuos mini J. Radzevičius, yra iš nepriklausomo laiko, tai jų produkcija yra išvežama okupantų, kuris ja ir naudojasi, nes visas finansinis ir ekonominis tvarkymas yra daromas Maskvos. Lietuvos vadinamieji „ministariai“ tikrai pildo Maskvos centrų įsakymus. Lietuvių „ministariai“ tikrai dėl pa saulinių akių turi ministerių vardus, bet nieko savarankiškai negali veikti. Okupantas Lietuvos darbo žmonių darbo vaisius čiulpia drauge su jų prakaitu ir krauju.

Baisiausiai yra išnaudojami kaimo žmonės, suvarytieji į kolūkius. Jie turi gyventi iš 60 arų žemės gabalėlių, kai visi kaimų žemės plotai yra naudojami visos Rusijos reikajams. Kolūkinė baudžiava yra tokia žiauri ir tokia baisi, kokios ne buvo carinės okupacijos laikais, kada baudžiauninkai tu rėdavo po valaką žemės. Šito J. Radzevičius nematė ir nežino. Lietuvoje veikia diskrimina

cija ir amerikoniškai sakant segregacija, žiauresnė negu Amerikos piet. valstybės prieš negrus. Negrai tikrai atskirti rasiškai, bet naudojasi visomis medžiaginio gyvenimo teisėmis. Žinoma, yra smerktina bet kokia negrų diskriminacija. Bet, kad sovietijoje veikia nepalyginamai žiauresnė diskriminacija, tai to nei J. Radzevičius, nei kiti „delegatai“ nematė ir negirdėjo. Juk Lietuvoje, kaip ir visoje sovietijoje, visi privatūs turtai nusa vinti, tai visi žmonės „sulyginti“. Tat kodėl tu buvusį didesniųjų saivninkų vaikams uždarytos durys į mokslo? Kuo vaikai kalti, kad tėvai buvo turtingi? Kodėl tikinčiam daromas viešas papeikimas ir kodėl, pasikartojus bažnyčios lankymui, atimamos jam teisės? Ar tai yra sąžinės laisvės faktas? O gal tai ne diskriminacija?

Lietuvoje, kaip sovietijoje, nėra visuotinio socialinio draudimo. Seni, invalidai ir kiti ne laimingieji turi mirti badu, nes pagal sovietinį trafaretą: „kas nedirba“ — tas nevalgo“. Logika turėtų būti tokia: pri vatūs pragyvenimo šaltiniai at imti, tai valstybė, kuri visa tai pasigrobė, privalėtų aprūpinti senus, invalidus, našlaičius ir tt. Bet nieko panašaus nėra. Ypač žiauriai yra išnaudojami ir skriaudžiami kolūkiečiai, senatvėje ir nelaimėje pa likti likimui. Sovietai pensijas duoda tikrai tiems, kas tarnauja režimui. Visuot. draudimo nėra. Tai yra tiesiog žmogžudystė. Jeigu J. Radzevičius matė vieną visoje Lietuvoje vaikų prieglaudą, tai nepriklausomai oės laikais jų buvo daugelis ir jos buvo valstybės sėpiama mos. Tiesa, tai nebuvo tobula, bet buvo bent žmoniška, o dabar nėra ir to.

J. Radzevičius sako, kad mokslas Lietuvoje klesti. Kad daugelis siekia mokslų, tai labai gražu. Ir nepriklausomybės laikais Lietuvos jaunimas skverbėsi į mokslus. Bet kad visi, kas nori išeiti mokslus, negali išeiti, tai yra faktas. Ne visi studentai gauna stipendijas, o turėtų gauti visi, nes tėvai dabar nepajėgūs vaikų leisti į mokslus. Ne visi moksleiviai aprūpinami bendrabučiais, o turėtų būti aprūpinti visi, nes tėvai yra netekę tų šaltinių, privataus turto, iš kurio galėjo vaikus aprūpinti.

J. Radzevičius geris, kad Lietuvoje daug teatrų ir daug artistų. Taip, nes teatras sovietijoje yra propagandos įrankis. Kaip mahometonų muezinai kas rytas ir kas vakaras išsena į mečečių minareetus ir į visas puses šaukia žmones pagarbos Allahui, taip ir artistai pa naudojami šaukliais režimui ir „šlovingajai“ partijai. Gerai, kad šalutiniu veikimu jie dar pasitarnauja ir tautos reikalui, bet ši galimybė yra žiauriai apribota, nes ji turi griežtai laikytis kompartijos rėmuose ir tarnauti okupacijai.

O kad vienas kitas asmuo „delegatams“ pasisakė palankiai režimui ir okupacijai, tai reikia žinoti, kad Lietuvos žmonės žinojo, su kuo kalbasi. Žinojo, kad ne bolševikų nie kas Lietuvon neįsileidžia. To dėl kitaip kalbėti reiškė rizi kuoti savo laisvę. Na, jeigu taip jau „delegatai“ mano, tai kodėl nepabandyti laisvę balsavimų? Kodėl bolševikai dar

Pagerbti veikėjai

PAGERBTI DR. NASVYTIS IR ADV. SUGINTAS.

Varpininkų-liaudininkų iniciatyva, Čikagoje, lietuvių auditorijoje, lapkričio 17 d., buvo pagerbti pasižymėję demo kratai, visuomenininkai, politikai ir kovotojai už Lietuvos laisvę dr. Motiejus Nasvytis ir adv. Antanas Sugintas. Abu jau pergyveno 65 metų amžiaus ribą ir, pagal JAV nuostatus, turi teisę į poilsį ir pensiją, bet dar pilni energijos (anot, Dr. Montvydo, visai jauni) ir visiškai tikri sugrįžti į išlaisvintą nuo raudonųjų Lietuvą. Abiems dabar suėjo ir po 50 metų nuo visuomeninio darbo pradžios.

Iškilmėms vadovavo teisininkas Jonas Kutra. Sukvietęs garbės prezidiumą, pirmiausia kalbėti pakvietė Lietuvos konsulą Čikagoje Dr. P. Dauždą. Paskui solistė P. Valiukienė, akomponuojant p. Gu daskienę (abi solenizento dr. Nasvyčio dukros, trūko trečios — Danutės), padainavo 3 dalykėlius. Prof. M. Mackevičius nupasakojo dr. Nasvyčio, o teisininkas Liudas Šmulkštys, adv. Antano Suginto, darbus ir nuopelnus lietuvių tautai ir valstybei. Dr. Gudauskas, akomponuojant p. Gudauskitnei, pagrojo smuiku

5 dalykėlius. Buvo gauta ir perskaityta visa eilė sveikinių. Gražiausiai žodžiu gydytojų draugijos vardu pasveikino dr. Tauras ir įteikė dovaną.

Paskui buvo pereita prie vaišių, kurių metu kalbėjo dar vi sa eilė asmenų, iš kurių tektų paminėti dr. A. Montvydą, gydytojų draugijos (ir SLA Čikagos apskrįcio) pirmininką.

Liaudininkų Čikagos kuopos vardu savo narius — abu solenizentus pasveikino agr. J. Bertašius įteikęs kiekvienam po vertingą lietuvišką knygą, su visų su minėjimo dalyvių parašais. Kun. A. Sugintas sveikindamas pabrėžė, kad abu solenizantai yra žemaičiai nuo Raseinių, o žemaičiai pasižymi nepapiastai kietu būdu. Kai Vytautas juos užrašė kryžiuočiams, jie nepasidavė, stoji kovon ir liko nepavergti. Atstatant Nepriklausomą Lietuvą, įnašas žemaičių, taip kurių buvo ir solenizantai, buvęs labai didelis. Sugiedojus solenizentams ilgiausių metų, abu solenizantai gražiai pakalbėjo ir padėkojo visiems už šį gražų pabūvį.

Pagerbimas baigtas tautos himnu. Stepas Paulauskas.

VANCOUVER, B.C.

LANKĖSI RETI SVEČIAI

Rugsėjo 28 — 29 dd. Vancouverį aplankė Jo E. Vysk. V. Brizgys, palydimas dviejų kunigų. Vyskupo priėmimą tvarkė p. Benstead, padedama priėmimo komiteto, į kurį įėjo: J. ir A. Smitai, K. Skrinskas, Naruševičienė, Balašienė, Kau lienė ir Gumbelevičius. Pamaldos buvo atliktos šv. Širdies bažnyčioje ir vancouveriečiai turėjo progos atlikti atgailos sakramentus savo gimtajai kalba, nes neturint savo kunigo tokia proga galima tik tokiomis atvejais pasinaudoti. Po pamaldų visi susirinko iškiimin gy pietų, kurių metu gerbia ma svečiai ir palydovus visų susirinkusių vardu sveikino Bendruomenės pirmininkas Ad. Kaulius. Visi susirinkusieji labai atsidėję išklusė Jo Ex celencijos nuosirdžios kaibos, kurioje gražiai nusakė šv. bažnyčios rūpesčius tautų neišnykimo klausimu, išaiškino Liet. Bendruomenės pirmininkas tis ir pažadėjo rūpintis vancouveriečių dvasios reikalais ir galimybę surasti lietuvių kunigą. Tą pat vakarą svečiai išvyko į Ferndale, Wash. Pra nešėju buvo J. Raudonis. Be galo smagu buvo matyti tiek daug susirinkusių tautiečių, o žinoma, dar smagiau taip re tai matomus svečius. Visi dėkojame p. Benstead už jo idė tą vargą ir triušą priimant svečius.

LIETUVIŠKOS MOKYKLOS REIKALAI

Rugsėjo 5 d. šešt. mok. Tėvų Komitetas suruošė mokiniai ms pikniką. Vaikai gražiai praleido laiką bežaisdami ir besivašindami. Mokiniai įteikė tos dovanos šokusiems tautiniams šokiui, o mokiniai įteikė gražią dovaną mokytojavusiai Z. Kaulienui.

Mielą Tėviškės kaimyną ir giminę
NIKODEMĄ KARDELĮ, LEDUC, ALTA,
su vaikais ir broliu Antanu Čikagoje,
netekusius mylimos žmonos, motinos ir brolienės
TEKLĖS KARDELIENĖS,
nuosirdžiai užjaučia
E. ir J. Kardeliai.

niekad nėra davę laisvai žmoniems pasisakyti laisvais rinkimais, ko jie nori? Ne ponai draugai, nemeluokite ir neretušuokite žiauriai kreivo veido, nes jūs patys dabar žinote, kad šnekate neteisybę. Rusija jau 40 metų su kaktuvės sovietinio režimo minio, o žmonės badmirauja, ir

laukia laisvės kaip išganymo. Kasmet jiems vis žadama, kad „bus geriau“, bet jie gimė ir jau mirs to nesulaukdami. Ir jūs, kalbėdami netiesą, tiesą slėpdami ir klaidodami, taip elgiatės, kaip okupantas, paver gėjas ir žmonių laisvės priešas.
J. Kardelis.

Neužmirskime atnaujinti „Nepriklausomos Lietuvos“ prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UZSIPRENUMERUOTI. TĄ GALIMA ATLIKTI PAPRASCIAUSIU BŪDU: DĖKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PAPRASTU LAIŠKU SIŪSKITE ADRESU: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTREAL, P. Q. Nebuvo atsitikimo, kad pinigai būtų žuvę.

Kam patogiau, prašome siųsti ar banko čekiu ar pašto perlaida — Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už visus metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraštį gauna barga tol, kol prasikuria ir sugeba apsimokėti.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

P. L. B. SEIMO ORGANIZACINIO KOMITETO PRANEŠIMAS

Lapkričio 11 d. prelatas J. Balkūno bute įvyko P. L. R. Seimo Organizacinio Komiteto posėdis, kuriame taip pat dalyvavo JAV L. B. valdybos pirm. St. Barzdukas ir Kanada krašto valdybos pirm. V. Meilus. Posėdyje buvo aptarti pagrindiniai Seimo rengimo reikalai ir pasikeista nuomonė mis kitais su Seimo ruošia susijusiais klausimais.

Laikinoji P. L. B. Seimo Konstitucija numatė, kad krašto Tarybos renka atstovus į Seimą. Šiame O. K. posėdyje konstitucija pakeista ta prasme, kad kiekvieno krašto Taryba nustato to krašto atstovų į Seimą rinkimo tvarką. Tuo būdu atstovai galės būti renkami ir visuotiniu balsavimu, kur krašto Taryba taip nutars.

Posėdyje priimta provizori nė Seimo darbotvarkė. Jos metmenys yra šie: 1. Lietuvių tautos padėtis laisvajame pasaulyje. Čia pagrindiniai apžvelgiama visam pasauly išsi sklaidžiusių lietuvių ir jų su kurtų institucijų bei organizacijų veikla ir statistika. 2. Lietuvių tautos padėtis okupuota me krašte. Remiantis pirmais šaltiniais čia duodamas gali mai pilnas vaizdas tos padėties, kuri dabar yra Lietuvoje. 3. Lietuvos tarptautinė padėtis teisiniu ir politiniu atžvilgiu. 4. Lietuvių Bendruomenės tautinių ir valstybinių uždavinių vykdymo perspektyvoje. Čia išryškinama L. B. funkcijos lietuviškųjų problemų sprendimo komplekse. 5. Organizaciniai L. B. klausimai. Seimas pasisakys visais bendruo

menės vidaus organizacijos klausimais ir sudarys centrinių P. L. B. organą. Seimo Organizacinio Komitetas numatys reikalingus referentus bendradarbiaudamas su krašto valdybomis.

Org. Komiteto išd. A. Trečiokas pranešė, kad Seimo reikalams iki šiol yra gauti nepilni trys šimtai dol. aukų. Gražų pavyzdį parodė Seimo Finansų Komisijos nariai p. J. Pakyns ir p. I. Būdreckis paaukoję po 100 dol. Pasizadėjo taip pat po 100 dol. paaukoti F. Komisijos pirm. K. Čele den ir O. Komiteto pirm. prel. J. Balkūnas. V. Vaitiekūnas, O. K. sekr. aukos 50 dol. Viso pasaulio lietuvių kviečiami Seimo reikalams nepageilėti aukų, nes tai bus didelis įvykis lietuviškosios išeivijos gyvenime.

Lietuvių dailės parodai, kuri įvyks Seimo metu, patalpos su kaikiuriais apribojimais yra gautos nemokamai Riverside muzėjuje, New Yorke. Netoli moje atetityje parodos rengimo reikalams smulkiau aptarti įvyks dailininkų susirinkimas.

Seimo žymenio projektą paruošė dail. V. K. Jonynas. Jis yra Org. Komiteto priimtas ir taip pat yra susitarta su atitinkama firma dėl jo pagaminimo. Po Naujų Metų jis bus pradėtas platinti.

Seimo proga įvykstančio koncerto programa galutinai paaiškės po gruodžio 15 d. Koncerte pasižadėjo dalyvauti solistai St. Baranauskas ir A. Brazis.

P. L. B. Seimo Informacijos Komisija.

NIAGAROS PUSIASALIS

PARENGIMŲ RENGĖJŲ ŽINIAI

Pradėjo pasitaikyti, kad toje pačioje vietoje ar apylinkėse ir tą pačią dieną rengiami net du ar daugiau rengimų. Išvengti bereikalingų ginčų, trūkumų bei nesupratimų, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos St. Catharines skyriaus valdyba iš anksto skelbia vietas ir apylinkes organizacijų ir visos visuomenės žiniais, kad kaip kiekvienais metais, čiais metais Wellande, St. Ste tuo pačiu laiku, taip ir ateinančian's salėje (ten pat kur kiekvienais metais buvo) 1958 m. birželio 21 d. vilniečiai rengia

didensnio masto parengimą — tradicines Jonines.

Salė jau išnuomota. Tai vi sus vietos ir tolimesnių apylin kės vietovių rengėjus prašome gerai išsidėmėti šią datą ir tuo metu susilaikyti nuo bet kokių konkurencinių parengimų. Ambicijų išsisokimai neatneša jokios naudos patiems ir suard do kitų pradėtus rimtus užsi mojimius.

Tautiniame bei kultūriniame darbe būkime sukalbames ni ir solidariskiesni lietuviiai!

Valdyba.

St. CATHARINES, Ont.

APYLINKĖS SOLIDARUMO MOKESTĮ SUMOKĖJO

šiais, 1957 m., šie asmenys: J. Alonderis, J. Ališauskas, V. Alonderis, F. Baronas, K. Bo gušis, J. Buasuskas, K. Butkus, V. Darska, J. Deinora, J. Dilys, J. Girevičius, J. Gri gas, A. Gvezdys, K. Jonušas, J. Kalainis, J. Vavolėlis, A. Klimavičius, J. Kazragis, S. Kukta, J. Mackevičius, L. Markelis, J. Morkušis, J. Navasaitis, J. Paukštys, V. Pavičius, Z. Piliponis, V. Platakis, P. Polgrimas, A. Paulionis, L. Puslys, J. Satkevicius, V. Satkus, A. Staugaitis, J. Skeiv las, V. Skrebutėnas, K. Stundžia, J. Šarapnickas, P. Šukys, K. Vilkibaitis, A. Visockas, J. Vyšniauskas, A. Zubrickas ir J. Žemaitis.

Šioji pareiga priklauso kiek vienam susipratusiam lietuviui, palaikyti bei sustiprinti

mūsų lietuvišką veiklą bendrame tautiniam labui. Bet gi reiki apgailestauti, kad yra da lis, kurie prie šio reikalo ne prisideda ir ignoruoja. Todėl Apylinkės valdyba, augštai įvertindama virš išvardintų asmenų pareigingumą ir lietuvišką susipratimą, reiškia nuo širdžiausią padėką.

Valdyba.

● Klaipėdoje nuleistas į vandenį naujas žvejybos traleris. Nuo šiol visi statomieji traleriai būsią naujo tipo: galingesniais varikliais, ilgesni ir su šal dymo įrengimais. E.

● Naujai atspausdinta „Pirmo ji lietuvių kalbos gramatika“, 1653 metais išleista D. Kleino.

● Savaitraščio „Tėviškės Aidai“ balius Melbourne, Australijoje, praėjo sėkmingai.

Kam reikalinga pagalba?

BALFO PIRMININKO DR. KAN. J. KONČIAUS ŽODIS AMERIKOS IR KANADOS LIETUVIAMS

Broliai ir sesės Lietuviai!

Sunkus žmonių gyvenimas Sovietų pavergtose Lietuvoje, bet daug žiauresnis Sibiro iš tremtųjų. Turime žinių, kad Tėvynėje esantiems lietuviams reikia vaistų ir drabužių, o Sibiro iš tremtųjų reikalingi dar didesnės pagalbos. Jiems reikia vaistų, drabužių ir maisto.

Daliai Sibiro iš tremtųjų lie tuvių jau leido į Tėvynę grįžti. Kai kurie jų atvyko ir į Lenkiją. Daugumas iš Sibiro grįžusiųjų yra palicę, Sibire sveikata praradę, sumvalidėję. Jiems reikalinga didelė visokerioji pagalba.

Mūsų pagalbos reikalingi ir Vakarų Europoje likę lietuviai. Iš šešiasdešimt penkių tūkstančių po karo Vokietijoje, Austrijoje ir kituose kraštuose gyvenusių lietuvių, dar yra apie septyni tūkstančiai. Iš jų pusketvirto tūkstančio yra palicę ir niekur negali išemigruoti. Mūsų globa ir pagalba jiems būti reikalinga.

Laimingi tie lietuviai, kurie apsigyveno laisvoje Amerikoje, nes jie ten nei skurdo, nei alkio nei paniekos nejaučia. Noriu priminti, kad panašioje būklėje, kokią jie tada pergyveno, dabar yra labai daug mūsų brolių ir sesių. Ar gi mes galime jais nesirūpinti? Žinau, kad jūs, mieli broliai ir sesės, tikrai atjaučiate vargstančius, alkstančius ir kenčiančius lietuvius. Tikiu, kad jūs savo darbu, savo aukomis padėsite BALFui palengvinti sunkią jų dalį. Jūs gerai žinote, kad tai yra šventa visų mūsų pareiga.

Laimingesni yra tie, kurie turi savo prietelius Amerikoje bei Kanadoje ir iš jų gauna siuntinėlius. Negi visi tie, kurie Amerikoje neturi nei giminių, nei draugų, turi žūti negavę vaistų bei kitokios pagalbos iš mūsų? Juk daugumas lietuvių, tarp jų ir dalis iš Sibiro grįžusiųjų Amerikoje neturi nei artimųjų, nei giminių. Dėl

to jie kreipiasi į Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą.

Pastarojoje savo kelionėje važinėdamas apie Suvalkus ir Seinus dar labiau įsitikinau, kad lietuviams Tėvynėje labiausiai reikalingi vaistai ir drabužiai. Mes, Amerikos lietuviai, tam ir įkūrėme Balfą, kad be jokios diskriminacijos ar šališkumo galėtume šalpti ir vargą bei skurdą patekusius lietuvius. Mes negalime būti vieniems dideli geradari, o kitus, tokį pat vargą vargstančius, atstumti. Mes negalime ribotis vien tik savo giminių bei draugų šelpimu. Mes privalome šalpti kiekvieną lietuvių, patekusį į vargą. Kam gi malonu skaityti tokius gaudinimus iš Lietuvos: „Pas mus daug kas gauna dovanų iš Amerikos. Ir aš norėčiau, kad jūs, brangūs broliai lietuviai, atsiųstumėte mums dovanų. Turiu septynis vaikus ir vyrą ligonį. Pati esu ligonė ir sergu širdies liga. Atsiųskite

mums vaistų.“

Panašaus turinio prašymų BALFFas daug gauna. Ar gi galima neatjausti mūsų brolių ir sesių prašymus? BALFFas iš Vokietijos šiemet jau pasiuntė apie tūkstantį vaistų siuntinėlių, pinigais skaičiuojant, dešimties tūkstančių dolerių vertės.

Okupuotoje Lietuvoje vargstantiems ir sergantiems broliams ir sesims pagalba šian dien labai reikalinga.

Kiek dabar lietuvių yra priverstinuose Sovietų Sąjungos darbuose ir į Sibiro iš tremtųjų, žinių nėra. Tačiau per paskutinius trejus metus savo kelionėse po Europą susidariau vaizdą, kad iš Lietuvos iš tremtųjų lietuvių skaičius gali siekti ketvirtį milijono. Tarp iš tremtųjų yra jauni, seni ir mažai vaikai. Iš tremtųjų šeimos, daugiausiai išardytos: vyrai išvežti į vienas Sibiro dalis, o moterys į kitas.

Didelis lietuvių tremtinių

skaičius žuvo iš bado ir skurdo. Dabar, važinėdamas po Lenkiją sutikau kelis iš Sibiro grįžusius lietuvius, kurie papasakojo apie jų tėvėlių likimą, kad jie iš bado mirė Sibiro tundrose.

Apie iš tremtus lietuvius daug man papasakojo iš Sibiro grįžę vokiečiai. Su daugeliu jų teko kalbėti ir patirti apie tūkstančių lietuvių gyvenimą, jų skurdą, didelį jų ryžtą ir dvasios stiprybę. Ne vienas iš Sibiro grįžusiųjų vokiečių inteliģentų žavėjosi lietuvių, sakydami: „Lietuviai yra tikri dvasios milžinai. Sunkiuose priverstinuose darbuose jie save ramina ir gaivina lietuviška daina. Slaptai susirenka bendrai maldai, o kur jų tarpe yra kunigas, laikomos mišios“.

Pora vokiečių inteligentų, buvusių diplomatų, pasisakė kartu su lietuviams giedodavę giesmes ir dainuodavę lietuviškas dainas. Kai kurie grįžusiųjų vokiečių parsivežė lietuviškas kankles ir man pakankamai lietuviškas giesmes ir dainas. Ke li vokiečiai gerai išmoko lietuviškai kalbėti.

Sibiro iš tremti lietuviai, su prantama, reikalingi visokių posmų pagalbos. Iš grįžusiųjų vokiečių, kurių lietuvių adresu gavau, tiems iš Vokietijos ir Šveicarijos pasiuntėme maisto, vaistų ir medžiagos drabužiams siuntinėlius. Savo padėkos laiškuose Sibiro lietuviai džiaugiasi ne tiek mūsų medžiagine pagalba, kiek moraline parama, pabrėždami, kad laisvėje gyvenantieji lietuviai nepamiršta jų ir ištiesia jiems savo brolišką ranką. Mūsų gailėstingumo darbas teikia jiems dvasinės stiprybės toliau išverti ir nepalūžti. BALFFas ne vieno jų nepamiršta ir pasiryžęs visiems padėti. Sibire esantiems lietuviams vaistų, maisto ir medžiagų drabužiams pakėtelį jau pasiūsta už septyniolika tūkstančių dolerių. Ši parama, paly Nukelta į 6-tą psi.

si, ir kad mums mūsų istorija yra brangesnė, negu kad jūsų doleris.

Kitas pasikalbėjimas su vienu aptarnautoja. Jinai man pasakė, kad jina neapkenčia žydų, lenkų ir rusų, ir jinai džiaugiasi, kad žydai ir lenkai apleidžia Lietuvą, o taipogi rusai daugumoje išvažiuoja iš Vilniaus, ir jinai nori, kad Lietuvoj tik vieni lietuviai būtų. Aš tada sakau, kad kiek man teko girdėti kad, Vilnius per visą savo istoriją nebuvo toks lietuviškas, kaip kad dabar yra. Į tai jina man pasakė „gal būt“. Tada aš jos užklausiau, ar Tamsta turi giminių Amerikoje, ar Kanadoje? Taip, turiu. Tai aš ir sakau: kaip Tamsta patiktų, jeigu kad nadedčiai ir amerikoniškai neapkenčytų lietuvių, tenai gyvenančių? Juk Amerikoje ir Kanadoje yra tiek daug tautybių žmonių ir visi drauge dirba įvairius darbus, ir tos neapykantos tarpe jų nėra. Tai jina man pasakė: Ponas turbūt tik komunistas, nes pas mus tik komunistai taip kalba. Tada aš paklausiau, kaip jina gyvena prieš karą? Prieš karą mes gyvenome Kaune, turėjome nuosavą namą. Mano vyras buvo valdininkas ir turėjome taraitę namų ruošai, o dabar man patys... Tada aš užklausiau, kokią valdžią jina pasirinko, jeigu būtų galimybė? Atsakymas: „Tokia, kokia buvo prieš Smetonos“. Žinoma tokių yra ir daugiau panašiai galvojančių žmonių Lietuvoj.

Čia paduosiu kitą pasikalbėjimą su kita patarnautoja iš kitos vietos.

Klausiu, kaip ilgai čia dirbate? Jin atsakė — jau apie 20 metų. Kada buvo geriau gyventi, dabar, ar pirmiau? Ša vaime aišku, jinai sako, kad dabar. Mat pirmiau darbininkams buvo sunku, nes vasaros metu darbą turėdavai, o žie

mos metu buvai be darbo. Tai jei vasaros metu turėdavai pakankamai uždirbti, kad galėtum žiemos metu pragyventi. Dabar aš dirbu čia, mano vyras dirba prie kanalizacijos ir per abudu uždirbame apie 1000 rublių mėnesį. Valdžia davė mums žemės dėl darbo už miesto. Be to turime vieną karvę ir laikome dvi kiaules. Taigi pieno ir mėsos mums nereikia pirkti. Prie buvusios valdžios neturėjai teisės laikyti kiaušinių mėsos. Nors daržas yra už miesto, bet labai malonu ir gera jį turėti. Paklausiau, ar turi vaikų? Jinai atsakė: kaip gi be vaikų būsi? Turime tris. Duktė mokytoja, jaunuolis lanko inžineriją, o jauniausias lanko vidurinę mokyklą. Be to, jinai pastebėjo, kad prie senos valdžios jos vaikų negalėtų pasiekti to mokslo, kurį jie gali pasiekti dabar.

Teko išsikalbėti su vienu šoferiu. Klausiu jo: Pasakyk kur išmokai vairuoti sunkvežimį? — Kariuomenėje. — Kaip buvome kariuomenėje — blogai, ar gerai? — Neperblogiausiai, — Kur tarnavote? — Kryme. — Vedęs? — Taip, mes esame dar ant mūsų medaus mėnesio.

Kiek uždirbate? — 700 rublių per mėnesį, o žmona po 7 rublių ir dieną ir 3 kg grūdų. Mat jina dirba kaip kiaušinių šerikė. Kai apsidėm valdžia davė sklypą ir paskolą grūdai pasistatyti, be to davė telyčią ir paršą. — Ar patenkintas gyvenimu? — Patenkintas, ko dėl nebūsi patenkintas?

Teko išsikalbėti su vienu inžinierium. Aš klausiau, kodėl jie tiek daug medžiagos sunaudoja vieno namo pastatymui? Pas mus iš tiek medžiagos statytų bent du namus. Aš jam paaiškinau, kaip pas mus namus stato, jina man pasakė, kad jo nuomone pas mus pastatyti namai nėra pakankamai stiprūs. Aš pasakiau, kad jie

turėtų atvažiuoti Kanadon ir pamatyti mūsų gyvenimą. Į tai jinai atsakė, kad jina buvo padavę pareiškimą gauti leidimą išvažiuoti Amerikon apsilankyti, bet jokio atsakymo iki šios dienos nėra gavęs iš Amerikonų. Matyti, bijosi mūsų išleisti.

Mes buvome labai geri Kanados ambasadoriai ir gyrėm Kanados gyvenimą ir papasakojome žmonėms, kokią progę są Kanada pasiekė nuo karo pabaigos.

Tai tiek iš pasikalbėjimų su Lietuvos žmonėmis.

Kas link elektrinių stočių Lietuvoj. Šiuo metu Lietuvoj yra dar elektros trūkumų, nes daug naujų fabrių pristatė ir tie fabriai reikalauja daug elektros jėgos jų produkcijoj. Dabartiniu metu viena elektros stotis yra statoma ant Nemuno ir bus baigta 1960 metais; po to kita bus statoma ant Birštono kilpos. Tada Lietuva turės pakankamai elektros.

Lietuvoj žmonės yra geros nuomonės apie Ameriką ir Kanadą. Bet gi, kada lietuviai buvo blogos nuomonės apie tuos kraštus? Aš esu tikras, kad ir net Nepriklausomybės laikais, jeigu Kanada ir Amerika būtų nevaržius įvažiavimo į savo kraštus ir jeigu būtų atsišaukusi į jaunimą, tai manau, kad pusė Lietuvos gyventojų būtų palikę Lietuvą ir emigravę į Ameriką ir Kanadą.

Kas link turistų važiavimo Lietuvoj, tai mums pasakė, jeigu nebus karo, tai ateinančiais metais kiekvienas galės, kas nori, nuvažiuoti ir aplankyti Lietuvą ir pamatyti savo akimis, kas yra atsielta Lietuvoj prie naujos santvarkos ir kaip žmonės tenai gyvena.

Kas link žmonių apsiirengimo, tai jie nėra blogiau apsirėngę už kitus žmones, gyvenančius kituose Europos kraštuose. J. Radzevičius.

Dar yra laiko...

KALĖDINIAM ORO PAŠTU Į EUROPA

Čia paduodame vėliausias datas oro paštu į Europos kraštus.

Siųskite prieš šias datas:

Laiškai Siuntiniai

Jei jūs gyvenate	D. Brit.	Europa	D. Brit.	Europa
Britų Kolumbijoje	13. XII.	11. XII.	11. XII.	9. XII.
Manitoba, Alberta, Saskatchewan	13. XII.	11. XII.	11. XII.	9. XII.
Ontario, Quebec	14. XII.	12. XII.	12. XII.	10. XII.
New Brunswick, Nova Scotia, P. E. I.,	14. XII.	12. XII.	12. XII.	10. XII.
Newfoundland	13. XII.	11. XII.	11. XII.	9. XII.

Jūs galite paskubinti kalėdinio pašto pristatymą jei nepamiršite:

- Adresuoti aiškiai, teisingai ir pilnai.
- Rašyti adresą didžiosiomis raidėmis. Užrašyti adresą ant siuntinio ir jo viduje, nepamirškite užrašyti ir savo, t. y. siuntėjo adresą.
- Visuomet užlipinti kiek reikalinga pašto ženklų. Pasisverti pašto įstaigoje oro pašto laiškus ir siuntinius — ar bent kokią siuntą — užsitikrindami, kad užlipinate pašto ženklų kiek reikalinga.
- Nepamirškite rašydami adresą užrašyti pilną vardą to krašto į kurį siunčiate. Rašykite angliškai krašto pavadinimą kur įmanoma; pav. GERMANY geriau negu Deutschland; POLAND geriau negu Polska.

Smulkesnių informacijų teiraukitės artimiausioje pašto įstaigoje.

SĄELBIAMA KANADOS PAŠTO ĮSTAIGOS PAVEDIMU.

Laiškai Redakcijai

Didžiai Gerbiamas Redaktorai,

Maloniai prašau Jūsų įdėti šitą mano straipsnį į Jūsų vėdamą laikraštį kaip atsakymą į Winnipegietis korespondenciją, kuri buvo atpausdinata Jūsų vėdamam laikraštyje. Už ką iš anksto Jums nuoširdžiai dėkoju.

Su pagarba J. Radzevičius.

Skaitydamas „N. L-vą“, pastebėjau, kad tenai buvo įdėtas straipsniukas kas link įvykusio susibūrimo Lietuvių Klubui Winnepigo mieste, kuria me aš, J. Radzevičius, paisdinau savo įspūdžiais iš kelionės po Lietuvą.

Kiek tenka pastebėti iš rašinio, tai Winnipegietis tikrai aprašė, kas buvo bloga Lietuvoj. Aš gi pasidalinau išpūdžiais netik tais, kurie man nepatiko, bet bešališkai papasakojau, ką mačiau ir ką žmonės man Lietuvoj sakė.

Be to Winnipegietis savo straipsnyje yra paminėjęs, kad aš išlipęs Montrealio aerodrome pasakiau savo giminiams, kad Lietuvoj labai bloga ir kad viską, ką turėjau, palikau savo giminiams Lietuvoj. Visų pirma aš nieko panašaus nesaikiau ir, iš antros pusės paėmus, kaip tas Winnipegietis nebūdamas tenai galėjo girdėti. Paskui lyg tai aš esu sakęs, kad tą delegatą sakė per radiją iš Vilniaus apie Lietuvą, kad klausantieji turėjo atvirksčiai suprasti. Tas irgi nesamone, nes aš to visiškai ir gi nesakiau.

Norėdamas padaryti aiškiau skaitytojams, čia paduosiu keltą pasikalbėjimų su lietuvišiais Lietuvoj.

Daug kas mums grįžus klausė mūsų: „pasakykite, kaip ten žmonės gyvena?“ Iš to, kas teko matyti, galiu tik tiek pasak

kyti, kad Lietuvoj niekas dar taip gerai negyvena, kaip kad Kanadoj ar Amerikoje, nes tenai dar daug ko trūksta, nors krautuose yra visko, t. y. — maisto, drabužių ir avalynės. Žmonės yra pavalgę ir apsirėngę. Kai kurios kainos dėl kai kurių prekių yra peraugštos. Jie neturi kol kas tiek daug automobilių, radijo aparatų, televizorių, skalbiamųjų mašinų. Bet jau dabartiniu metu tuos daiktus jie gamina ir tikisi trumpu laiku, kad daugiau žmonių galės anksčiau minėtus daiktus turėti. Su kiekviena diena gyvenimas tenai gerėja.

Mokslas stovi daug augščiau už mūsų, turi daug gerų mokyklų ir jaunumomė turi daug geresnės sąlygos mokslą pasiekti, negu kad pas mus.

Lietuvoj yra daug kinų, tetrų, turi labai gerų dainininkų ir muzikantų ir abelnai paėmus žmonės labai myli dainas ir muziką; jeigu yra koks susibūrimas kur nors, tai jau be dainų neapsieis.

Kas link fabrių, tai Lietuva niekuomet tiek daug jų neturėjo, kaip kad dabar. Fabriai gerai įtaisyti ir turi visas moderniškas mašinas. Tos mašinos yra aptarnaujamoms lietuvių. Teko pastebėti, kad daug moterų dirba fabrikuose. Be to visos mašinos daugumoje aptarnaujamoms jaunų merginų ir jaunų vaikų. Paklausęs jų, kur jie išmoko amato, tai atsakė, tai daugumoje buvo išvažiavę išmokyti amato bei pagilinti specialybę į Maskvą ar kitus Sovietų Rusijos miestus. Didžiumą jų fabrių Lietuva įsigijo su parama iš Sovietų Rusijos. Kai kuriuose fabrikuose, kur trūksta lietuvių specialistų, yra atsiųsti specialistai iš Sovietų Rusijos. Čia kaip pavyzdį paduosiu vienam

saldainių fabrike yra vienas inžinierius jaunas vyras ukrainiečių tautybės. Kiek teko girdėti, iš kitų darbininkų, jie ta inžinierių labai gerbia ir mėgsta ir, be to, tas jaunas vyras net lietuviškai jau pramoko. Paskui teko būti elektros gaminių fabrike. Tenai yra irgi vienas inžinierius rusų tautybės. Visi darbininkai ir kiti inžinieriai jį mėgsta ir gerbia. Būdami Lietuvoje, mes aplankėme sekančius fabrius: Saldainių, dviračių, elektros gaminių, avalynės, medžiagų, megztukų ir laivų statykloj.

Čia noriu paduoti kai kuriuos pasikalbėjimus su Lietuvoj gyvenančiais žmonėmis. Su kai kurių nuomone sutikau, su kai kurių nuomonėmis nesutikau, net susiginčijom. Vienas augstas Vilniaus miesto valdininkas pradėjo girtis, kaip jie atstatinėjo Vilniaus miestą. Mat Vilniaus miestas buvo gerokai apgriautas per karą ir daug istorinių pastatų reikėjo atstatyti. Jisai sakė, kad tam tikslui buvo pastatytas specialus fabrikas, kuris tam tikslui gamino senovines plytas, t. y. tokias pat plytas, kaip kad buvo gaminamos Vytauto Didžiojo laikais, kad būtų galima duoti pilną ir tyrą vaizdą senoviniams paminklams. Aš gi jam atsakiau, kad aš su tuo nesutinku ir manau, kad net jo vaikui, kada išaugs, su tuo nesutiks. Aš sakiau, kad pas mus tai būtų buldozeriai visus tuos griuvėsius nustumę šalin ir nauji moderniški pastatai būtų jų vieton pastatyti, kuriais žmonės grožėtųsi. Jisai į tą gi man atsakė, kad jie turi planus Naujam Vilniui, kuris bus naujas, gražus ir moderniškas. Jisai net mane užprašė atsilankyti pas jį ir kad jisai man parodytų Naujo Vilniaus planus. Be to, jisai pasakė, pas jus žmones gerbia ir įvertina tik dolerį, pas mus žmones gerbia senovę ir ją didžiuoja

Apie dokumentinius filmus

Lapkričio 17 d. Montrealeio AV salėje hamiltoniečiai bro liai Žukauskai ir K. Baronas pa rodė savo gamybos lietuviškus filmus, kurie yra dokumenti niai.

Dokumentiniai filmai turi di delę vertę ir yra labai įdomūs, ypač laiko perspektyvoje. Ir ki no teatruose ir ypač televizijo je, kuri auga ir vystosi į didžiulę kultūrinės pramonės šaką, ateityje turesianti ypač didelį svarbumą ir vaidinsianti didelį vaidmenį. Tat dokumentiniai filmai ateiciai bus labai svar bus kultūrinis įnašas ir vertin gas palikimas.

Daznai ir dabar mes mie lai pasižiūrime įvairių ir kultū rinį, ir politinį, ir meninį pra eities faktų, fiksuotų dokumen tiniuose filmuose. Kad ir ne mieli, bet kartais vis dėlto įdo mūs pamatyti ir Hitleris, ir Musolinis, ir Stalinas. O ypač svarbūs prisiminti įvairūs kul tūriniai faktai. Tat ir mūsų tau tiečių pp. Žukauskų ir p. Baro no iniciatyva sukurti dokumen tinių filmų yre ne tik tiktai svar bi, bet labai pagirtina ir svei kintina.

Jų parodytuose dokumenti niuose filmuose yra svarbių ir vertų dokumentinio faktų fik savimo. Bet parodytieji filmai yra dar tik tiktai darbo ir gražaus sumanymo pradžia.

Kas parodytuose filmuose yra vertinga dokumentiniam filmui? — Svarbesni lietuvių gyvenimo faktai, kaip Lietu vių Dienos, Dainų ir Šokių šventės, įvairios iškilmės, svar bios statybos — bažnyčių, tau to snamų, organizacijų susirin kimai ir tt. Bet ir šituos faktus fiksuojant dokumentinį fil man, reikia žiūrėti faktų svar bumo. Pavyzdžiui, filmuojant Lietuvių Dieną Montrealyje, svarbu buvo parodyti kardino lo dalyvavimą ir tas parodyta;

svarbus buvo antras momentas — 50 metų isikūrimo lietuvių Montrealyje ir ir dar gyvuo sius pirmuosius atcivius, kurie buvo prie specialiai jiems pa ruošto stalo ir jų pagerbimo iš kilmė, bet tas neparodyta; svar bu buvo duoti supratimas žiū rovui, kuris ten nebuvo, apie bendrą dalyvių skaičių akte -koncerte ir svarbesnius šio mo mentus, kas padaryta tiktai da linai.

Kas dokumentiniam filmui netinka? — Visokie vadinamie ji baliai, nebent įmontuojant momentus; perilgai rodo mos arklių lenktynės, nors momentus tokiame filmui įmon tuoti ir būtų naudinga; perilgi vietinio pobūdžio eiliniai gyve nimo reiškiniai ir kitos praei nančios smulkmenos.

Beje, daug kas dar galėtų ki taip atrodyti, jeigu filmai būtų garsiniai, jeigu jų vaizdo ir gar so sinchronizacija būtų bent apytiksle. Tada ir choro ir šo kio vaizdas būtų visai kitoks. Tat siektina, kad filmas būtų ne tiktai spalvinis, bet ir garsi nis.

Siems filmams nereikėjo duo ti įkalbėtų aiškinimų, nes jie nesinchronizuoti. Geriau tiko aiškinimus daryti rodant filmą, nes tie aiškinimai būtų prita i kyti tinakmam momentui. Taip daro pp. Motūzai, ir tas yra ge rai.

Brolių Žukauskų nuotraukos daugumoje gerai ryškios ir aiš kios. Sumanymas puikus ir ne tik tiktai pagirtinas, bet ir parem tinas platesniu mastu, bet ir bū tinai tobulintinas. Ir šia prasme reikia palinkėti sėkmės. J. K. • Lietuvos Mokslo akademija turinti 10 skyrių; dabar pradė je veikti 3 nauji institutai; Aka demija išleidusi 4 Lietuvių kal bos žodyno tomus, leidžianti Lietuvos istorijos I-ji tomą. Vi sa tai persunkta propaganda.

Jau verpiami siūlai tautiniam drabužiui, kurį dailininkė Anastazija Tamošaitienė savo Tautinių Audinių Studijoje (85, R. R. 1, Kingston, Ont., Canada) iš aus ateinančiam Montrealeio lietuvių Spaudos baliui, kuris įvyks ateinančio sausio 25 dieną St. Louis gimnazijos salėje, City Hall ir Sherbrooke gatvių kampe.

KORESPONDENCINIS ŠACHMATŲ TURNYRAS

Sydnejaus (Australijoje) sporto klubo „Kovas“ šachmatų sekcijos vadovas A. Dargu žis organizuoja visų Australi joje gyvenančių lietuvių šach matininkų korespondencinį tur nyra. Sumanymas sulaukė en tuziastingo pritrimo. Tikima si, kad su laiku Australijos lie tuviai sušios komandines parti jas su JAV ir Kanados lietu viais šachmatininkais. (rem).

Taip visiems tariantis ir triukšmaujant, staiga gatvėje pasigirdo keistas riksmas.

Gatve nuo Survilikiško jojo du vyrai. Stypčiodamas bal no kilpose ir mostaguodamas rankomis, vienas skardžiu baisu rėkė:

— Vyrai, moterys, bernai ir mergos, visi Šilėnų žmonės, ei, klausykite! Ponas Skrodskis nori iš jūsų žemę atimti, jus iš sodybų išmesti! Saldotus ant jūsų siunčia! Eina, jau eina nuo Kėdainių, nuo Survilikiško — rota pėstininkų, eskadronas dragūnų! Bet jūs nebijokite! Kas ten per rota! Būrys dragūnų — po perkūnų! Stverkite vėzdus, kuolus, šakes, spragilus — kas ką galit! Nepasiduokit! Ginkitės! Greitai, greitai! Jie jau ateina!

— Jis sako teisybę. Saldotai ateina. Apie pietus bus čia. Neįsileiskim! Paliepių vyrai ateis į pagalbą pastoti jie ms kelio. Gal ir iš Juodbalių paspės. Ir iš Karkliškių. Tuoj griebkimės darbo. Užtvėrkim kelią. Kaimo gale, ties Gali nio pirkia, riogso išpurtus liepa. Užverskim ją skersai kelią. Kirvius, pjūklus! Greičiau.

Dzido ryžtingumas bematant visus uždegė kaip liepsna. Tuojau atsirado pjūklai ir kirviai, ir visi patrauke prie Gali nio liepos.

Pagalčiau liepa sujudėjo, pasidavė į šoną, triokstėlė ir oždama šlamėdama griuvo skersai kelią. Riksmas išsiveržė iš visų burnų.

Apypiete kitame kaimo gale pasirodė didelis vyrų ir mo terų būrys. Ejo Karkliškių ir Juodbalių žmonės. Ten paskli do žinia, kad į Šilėnus kartu su vaiku eina koks augstas vy resnysis nuo ministro, o gal ir nuo paties cesoriaus išaiškinti manifesto, sutaisyti žmonių su ponu. Kiti netikėjo ir spėjo jo priešingai, kad vaikas ateina į sodžių varyti žmonių į la žą, kad saldotos ir jų arklius reiks šerti, kol jie viską suės ir sumins.

Kareiviams artėjant, triukšmas kaime tilo. Didelė žmo nių minia stovėjo prie nuleistos liepos ir grėsmingai sutelku si laukė vis artyn slenkančių gretų.

Bet štai kalnelyje pasirodė trys raiteliai. Gražūs, išries tais sprandais žirgai ir visa raitelių povyza rodė, kad tai ne prasti eiliniai, bet vyresnieji.

Kai visi trys priėjo prie kareivių, unteris kažką jiems sakė, matyt, pasakojo, kas čia buvo įvykę. Tada rudabazdis, žandarų pulkininkas Skvorcovas, nusėdo nuo arklio ir anų dviejų lydimas ryžtingai žengė prie liepos.

Jis mostelėjo ranka, tarsi dar didesnės tylos reikalauda mas, ir žemū, bet toli aidinčiu basu prašneko:

— Gaspadoriai! Gerai, kad aš radau čia jus visus susi rinkusius. Aš noriu prabilti į jus kaip žmogus, kuris trokšta jums gero. Aš noriu išaiškinti jums jo imperatoriškosios di dybės cesoriaus Aleksandro Antrojo, iš Dievo malonės visos Rusijos imperatoriaus, valią ir jo manifesto tikrąją reikšmę. Cesorius kaip tikras jūsų tėvas nuolat globia jus maloningu savo rūpesniu, kad jūs laimingai gyventumėt, apsaugoti jo išminties ir galybės, paties Dievo jam suteiktos.

Po tokios įžangos žandarų pulkininkas ėmė dvesti cie soriaus geradėjystės, išreikštas jo manifeste ir nuostatuose. Bet čia minia sukausčiusi pradinę įtampą ėmė slūgti ir dēme sys blaškytus. Jie dar sykį išgirdo tai kas visiems buvo žino ma, kad jie dar dvejus metus turi eiti lažą, kad žemės dova nai negaus, o tolimesnių Skvorcovo aiškinimų jie gerai nesu prato, tik suvokė, kad tame manifeste esama dar kažkokios suktos painingos, kuri bus išnarpliota ne jų, bet pono naudai.

Ioliau Skvorcovas dar aiškino, jeigu jie atsisakys nuo savo neišmintingo užsispyrimo ir jau ryt sties į darbą, tai po

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVIŲ DIENOS AUSTRALIJOJE?

ALB Kultūros ir Svetimo Taryba svarstė Lietuvių Dienų suruošimą Australijoje. Tokių Dienų pasigendama jau keleri metai, ir tikimasi, kad bus ras ta energijos ir ryžto šitą reika lą pagaliau įgyvendinti. (rem).

AUSTRALIJOŠ LIETUVIŲ METRAŠTIS.

Pokario lietuvių išeivų iši kūrimo dešimtmečiui paminėti yra leidžiamas Australijos Lie tuvių Metraštis. Paruošiamieji darbai jau artinasi prie pabai gos ir sausio pradžioje pirmie ji lankai atiduodami spaus tu vei rinkti. Metraščių redaguoja Jurgis Kalakonis, talkininkau jant redakcinei kolegijai.

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS,

gastroliavęs Toronte, Hamilto ne, Čikagoje, Rochesteryje, pa kviestas į Clevelandą ir ten duos „Baltaragio malūną“ lap kričio 30 dieną. Po to Teatras vyks gastrolių į Bostoną ir New Yorką. „Baltaragio malū nas“ vertai turi pasisekimą.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS

XII tomas jau baigiamas spaus dinti ir lapkričio vidury prade dama siuntinėti prenumerato riams. Leidžias labai prašo ap mokėti prenumeratą t. y., at siųsti už XII tomą JAV 7,75, visur kitur — 8.00 dol. Prašo taip pat drauge atsųsti prenu meratos mokestį ir už XIII to mą, kuris bus išspausdintas

per daug trumpesnę laiką, kaip XII tomas. Taip gi prašo drau ge su Lietuvių Enciklopedijos prenumeratos mokesčiu atsiųs ti 4 dol. už V. Krėvės raštus.

ŠOKIO FESTIVALIS

Montrealyje yra ruošiamas ar timoje ateityje. Tame festivaly je dalyvaus ir B. Vaitkūnaitė su kvartetu. P. B. Vaitkūnaitė savo išraiškinio šokio studiją perkėlė į D'Arcy McGee salę, kur vyksta pamokos dviem gru pėmis.

VILTIS VAIČIŪNAITĖ

Montrealeio (prancūzų) univer siteto rudeninėje laidoje gavo diplomą, baigusi universitetą bakalauro laipsniu. V. Vaičiū naitė yra humanitarė. Ji, kaip žinoma, dalyvauja Montrealeio Lietuvių Dramos Teatre, pa stačiusiame Borutos „Baltara gio malūną“. V. Vaičiūnaitė, kaip girdėti, nepasitenkins at siekiamis ir studijas tęs augš tesniam laipsniui įsigyti. Sėk mės!

• Lietuvoje spalio 1 d. mirė pensijon paleista operos choris tė ir solistė Eleonora Kalesevi čienė, paskutiniu metu buvusi T-K muzikos mokyklos daina vimo mokytoja. Ji buvo gimusi 1901 m. Kaune, muz. mokyk lą baigusi 1929 m. Matyt, nebu vo „šlovėgajai“, „košer“, nes jos mirties skelbimą pasirašė „grupė draugų“.

• Lietuvos valstybinė Filhar monija, kaip rašo jos dir. ir me no vadovas B. Federavičius, yra suruošusi apie 18,000 kon certy, kuriuose atsilankė 4 mi lionai klausytojų. Federavičius tačiau nežino, kad Filharmoni ja įsteigta ne gruodžio 25 d., bet lapkričio 1 dieną 1940 m.

V. MYKOLAITIS-PUTINAS ROMANAS

SUKILĖLIAI

KOVŲ DEL ŽEMĖS IR LAISVĖS 1861—1864 METAIS VAIZDAI

6.

Diena išaušo nešalta, bet apsinaiukusi, darganota. Lau kuose bolavo rūkas, tarpais purkštė smulkutis lietūs. Tokią die ną joks darbas nesisekė. Dirvos dar buvo klampios, ir apie namus taip pat ne ką tegalėjai nusitverti. Šilėnų vyrai vaikė tinėjo po kiemus, kiti prieklečiuose arba daržinėse suko pan čius, taisė grėblius, apžiūrinėjo ratus.

Žinia, kad Skrodskis pašaukė saldotos, jau spējo paplisti kaime. Nerimasties apimti išėjo į kaimą Balsių vyrai: Vincas patraukė į Jankauskus, o tėvas į Daubarus. Į senį Daubarą kreipdavosi visokių patarimų ne tik artimesnieji kaimynai, bet ir iš gretimų kaimų ne vienas klausė jo nuomonės ypatin gesniais atvejais. Balsių Petras vadovavo Šilėnų jaunimui, o senis Daubaras — tėvams, gaspadoriams.

Balsys jau rado pas Daubarą daržinėje keletą kaimynų — Grigaliūną, Jakaitį, Bražį.

— Negerai, vyrai, — kalbėjo Brazys. — Jeigu jau ponas vaiską pasiškaukė, tai neatsilaikysim. Taikykimės su ponu.

Bet Grigaliūnas niūriai pertarė:

— Tai gi, kad niekas mūsų nebeprašo taikytis.

— Tai ką tu manai, kad ponas ateis tau lenktis, prašyte prašys, kad tu į lažą eitum? Patys eikim.

— O kaip su vaiku, kaimyne? — paklausė Balsys.

Daubaras nesvyruodamas atkirto:

— Nė vaiko nepriimkim! Vaiską kam čia siunčia? Kad mes jį šertume. Ponas nori mus vaiku prispauti. Tu rėsim saldotos šerti, o jie žiūrės, kad mes į lažą eitume ir prievoles atliktume. Kaimynai, vaikas bailsiau negu rykštės! Nuplaks — paperšės, apsigydyti, ir vėl nieko. O saldota ta ve sunaikins visą. Suės tavo duoną, sėklą, pašarą, nieko ne paliks, ubagais paleis. Badu padvėsime. Dar pačias ir dukte ris iškoneivės. Štai kas mūsų laukia.

Nusiminę klausė gaspadoriai Dauabro žodžių. Žinojo, kad teisybė šneka. Jau buvo juos pasiekusios žinios, kad ki tur taip ir atsitiko. Piktas atkaklumas tvenkėsi gaspadorių širdyse: nepasiduoti, nepriimti! Tegu daro, ką nori, tegu nors mirtinai užplaka! Vis tiek nėra gyvenimo!

O jaunieji pas Jankauską bruzdėjo dar smarkiau. Čia susirinko šauniausio kaimo vyrukai: Balsių Vincas, Kedulių Jonas, Grigaliūnų Justas, Jakaičių Povilas, Brazio samdiny s bernas Julius, buvo čia ir vienas kitas iš jaunesniųjų gaspado rių — Noreika, Beržinio žentas Želvys, pernai rudenį vedęs Vaškelis.

Jankauskų Kazys tvirtino, kad tie saldotai nėra jau to kie bailsūs:

— Aną sekmadienį aš buvau Kėdainiuose ir mačiau: se ni, raiši, vaikščioja kaip mieta prarije. Duotum tokiame į pa slėpsnį — kojas pastatytų. Dragūnai? Ką dragūnai? Švilp telėjai, skvernais skėstelėjai — arklys šoks kaip pasitęsęs, ir dragūnas kebėkšt į purvyną!

— Tai ką, vyrai, laikykimės? — šuktelėjo Jakaičiokas.

— Laikysimės, laikysimės! — pritare visi.

— Svarbiausia į sodžių neįsileisti, — rėkė Balsių Vincas.

Vėl kažkas abejodamas pertarė:

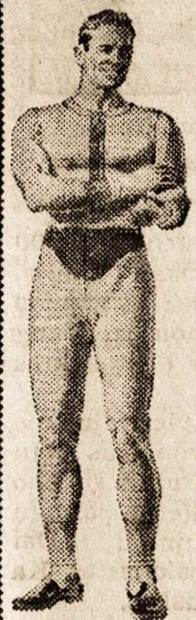
— E, vyrai, nieko iš to neišeis. Pralaimėsime. Gausim skersai rykščių.

Bet daugumas ėmė šaukti:

— Nekvaksėk! Bijai, ar ką!

Penmans

"71" APATINIAI

Taupumui, patogumui ir apsaugojančiai šilumai štai ilgam nešiojami ir lengvai skalbiami žieminiai baltiniai, pagaminti iš natūralaus merino. Būsime pilnai patenkinti sumokėję mažą kainą už vertingą prekę.

Yra baltinių, kelnaičių ir unijos kostiumų vyrams ir berniukams.

GARSUS

Nuo 1868 metų.

(71-FO-7)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Marius Katiliškis. MISKAIS ATEINA RUDUO, romanas. Išleido knygy leidykla Terra, 3333 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Viršelį paruošė R. Viesulas 1957 m. 514 psl., kietu viršeliu, kainą \$ 5.00.

Marių Katiliškio pažįstame, kaip vieną stipriausiųjų tautinių tingiausiųjų mūsų beletristų, kaip puikų pasakotoją su savo stilium, savitu žodžiu — spalvingu, sultingu, gaivališku. Įdomus ir daug žadantis jis buvo novelėse „Prasilenkimo valanda“; brandus ir rimtas apsakų pynėje „Užuovėja“; toks ir šioje knygoje, tik, gal būt, dar brandesnis, dar įdomesnis ir žodžių, ir vaizduojamų gyvenimu, ir žmonėmis.

„Miskais ateina ruduo“ — vienas romanas, nukeliantis skaitytoją į tolimą Šiaurės Auštatijos užkampį, į raistus, miškus tarpugirų sodybas. Pilkos kasdienybės fone knygos personažai: miškininkai, griovikariai, samdiniai ir ūkininkai, bažnytkamio valdininkai ir „miesčionija“ gyvena kietą

ir tačiau spalvingą gyvenimą, siekdami šviesesnės dienos, išdami, laidodami iliuzijas. To kiose sąlygose iškyla ir su smunka Doveika, apsukrus samdiny, toli pramatytois kombinacijomis tapęs turtin gausiu apylinkėje ūkininku, to je apylinkėje vystosi pavojinga ir dramatiška Tiliaus ir Do veikienės meilė, tose sąlygose lūžta Petro ir šlubio Doveikos piemens viltys.

Knyga — ištisa Šiaurės Auštatijos kaimo tipų galerija. Siužetas pasirinktas grynai iš kaimo gyvenimo, bet veikala tas nuo taip pas mus vadina mo būvio kaimo vaizdavimo, ištisai skirtas socialinėms ir ekonominėms kaimo problemoms.

Manome, kad ši knyga, „Miskais ateina ruduo“, pats geriausias iki šiol Mariaus Katiliškio veikalas, bet taip pat drįstame teigti, kad tai vienas geriausiųjų veikalų šiandieninėje mūsų literatūroje kaip čia, kaip ir iš leidžiamos Lietuvoje.

Vaistai į Lietuvą

LATVIJĄ, ESTIJĄ, LENKIJĄ IR KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur priimami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

BELLAZZI — LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Dūrys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

Išraiškos šokio koncertas Montrealyje

Elena Kepalaitė lapkričio 9 d. davė Montrealyje išraiškos šokio solo koncertą. Programa buvo padalinta į dvi dalis, kiekvienoje pianistei skambint po muzikinį solo.

Išraiškos šokis (vadinamas dar modernaus ir meno šokio vardais) mūsų publikai, o da linai ir kanadiečių, nėra įprasta ar populiari meno šaka ir, kaip nepriklausomoje Lietuvoje, taip ir čia, buvo ir yra daugiausia pavienių asmenų arba nedidelių grupių atstovaujamas. Išraiškos šokio menas, tačiau yra tinkamoje meninėje augstumoje pastatytas kai kurių Vokietijos ir Austrijos mokyklų. Europoje ir plačiai išvystytas bei labai gyvai kultivuojamas Amerikoje. Populiariai galvojama, kad išraiškos šokis būtinai turi išreikšti tik dramatiškas emocijas, ir kad šokama „laisvai“ — ne tokia sunkia technika, kaip klasikinio šokio, ir be jokių taisyklių ar principų. Reikia pasakyti, kad išraiškos šokis nėra vien tik chaotiška laisvė šokti kaip tik norisi — be atrankos, be apipavidalinimo ir be jokios gilesnės technikos. Atvirkščiai — duodant daugiau galimybių tiek temų, tiek judesio atžvilgiais — įparcigoja ir didesnę medžiagos atrankos, ir įvairių nes išgilesnės technikos.

Elena Kepalaitė šiame koncerte parodė sceninio žmogaus ypatybes ir privalumus: ji atliko programą entuziastingai, geru tempu ir vietomis įkvėpimo momentais ir šilima. Visa tai suteikia šokiams šviežios gyvybės ir yra reikalinga įtraukti publikai į sceninį pasaulį ir tą kontaktą išlaikyti. Ji turi ir originalių šokio idėjų. Bendras šokių vaizdas, tačiau, gana nelygus dėl dviejų pagrindinių priežasčių. Pirmą — šokėja yra ėjusi dviem kryptim: klasikinės mokyklos tradicijos ir vėliau persilaužusi

Lietuvos JĖZUITAI. Praeitį ir dabartį. Tėvų Jėzuitų leidinys. 1957 m. 80 pusl. Redakcija T. B. Markaičio, S. J., viršelį dail. J. Pilipausko. Kaina ir adresas nepamėta. Straipsniai kelių autorių. Daug atvaizdų. Leidinyje suglausta visa Jėzuitų ordino istorija nuo šio kūrmo ligi dabarties, kiek ji apima Lietuvos Jėzuitus.

Jau pasirodė: KARYS, AIDAI, LIETUVIŲ DIENOS spalio mėnesio.

TECHNIKOS ŽODIS 1957 m. 4 nr.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėje ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

TAUPYK, SKOLINKIS

savo kredito kooperatyve

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paslaugos lengvai ir greitai duodamos betkokiam geram tikslui.

Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.

„Litas“ veikia sekmadieniais 11-1 val. A. V. par. salėje Banko kambary.

Pirm. A. Norkeliūnas RA 7-3120

Sta N DE LUXE DRY CLEANERS

117 — 6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Lietuviams nuolaida.

Sav. P. RUTKAUSKAS.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO SUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPALAIKIUS FRIZAVIMUS, DAZYVĄ IR KT.

Sav. BIRUTE DODONA (tė B. M. Dodon).

2544 CENTRE St., Montreal. Wellington 5-3292

STATAI AR REMONTUOJINAMUS

pirk statybines medžiagas vienintelėje tos rūšies lietuviškoje prekybos įstaigoje Montrealyje

AMLIT Builders Supplies Ltd.

6720 E. Henry Bourassa Blvd., Montreal North,

Naujas telefonas DUpont 1-0182,

reikale šauk bet koku laiku.

Zemiausiomis kainomis ir patogiausiomis mokėjimo sąlygomis čia galima gauti visas statybines medžiagas: visokių rūšių lentas, cementą, cementinius blokus, plytas, vinis, dažus, stogo dengimo ir izoliacines medžiagas. Greitas pristatymas.

II.

PRIIMAME UŽSAKYMUS PASTATYTI NAMUS

ant Jūsų nuosavo arba b-vės parinkto sklypo.

Statybos darbus atliks, AMLIT vadovybės rūpesčiu, neseniai įsteigta, specialiai statybos reikalams, nauja lietuviška bendrovė:

LINDA Construction Co. Ltd.

Dėl namų užsakymų, darbų prie jau vykdomos statybos ir visais kitais statybą liečiančiais reikalais prašome kreiptis į naujos bendrovės raštinę:

5290—16th Ave. ROSEMOUNT. Tel. RA 1-7524

arba vakarais skambinti statybos b-vės techniškojo vedėjo-kontraktoriaus Zenono Tamašausko tel. CL 5-1558.

AMLIT B-VĖS VALDYBA.

jų judesiuose ir choreografijoje se pasigedome. Čia dar kenkia klasikinės mokyklos likučiai, kuri judesio dinamiškam pasikeitimui su muzika tiek rūkšmės nepriduoda, nes pats kūnas lieka nuolatineje įtampoje, tik jo linijos įgauna, pagal reikalą, lengvesnes formas. Kad šokėja turėtų galimybių šių nerovųjų išvengti, matėsi iš antrosios programos dalies šokių, kurie buvo daug muzikaliau sukomponuoti, ir iš pirmosios dalies šokio „destitute“ ir da linai „Angelus“.

Antra priežastis dėl bendro koncerto nelygaus vaizdo būtų pats temų pasirinkimas, arba, teisingiau pasakius, jų išpildymas. Antros dalies programa ištisai buvo nuoširdžiai išgyventa, muzikalesnė, ir tiek choreografiškai, tiek techniškai labiau išbaigta ir įvairesnė. Tuo tarpu pirmosios dalies šokiai, išskyrus „Destitute“ ir „Angelus“, neįtikino ir tik trumpoms akimirkoms pagavo, nes, be augščiau minėtų trūkumų, emocijos nebuvo pakankamai giliai perdirbtos ir rėmėsi išoriniais efektais. Gal būti, kad tų šokių išgyvenimas būtų pasiekęs žiūrovą, jei jiems būtų duotas atitinkamas mesnis erdvės sutvarkymas ir pačio judesio jautrumas.

Kostiumai geriausiai pavykę šių šokių „Desperation“, „Destitute“, „Angelus“, „Yo ung devil“, „Picture of Child hood“, „Allegro Barbaro“ — mūsų skyrius. — rem.

HICKSON GROCERY

Čia rasite įvairių bravorų ALAUS,

įvairiausių rūšių dešrų, rūkytos mėsos, sviesto, sūrių, sūdytų silkų, raugintų agurkų, vaisių, juodos duonos ir įvairiausių konservuotų produktų.

Užsisakykite čia alų savo pobūviams!

241 Hickson Ave. Tel.: PO 6-5641 Verdun.

Sav. Paul Jocas.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kambarai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 20 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Tel.: HU 8-0162.

PO 7-4211
PO 7-0311

Office: 727 Argyle
VERDUN

VERDUN COAL Reg'd.

Gerard Viau, sav.

ANGLYS — MALKOS — KURO ALYVA

Tel. PO. 8-1135

SPECIALIAI NUPIGINTA RŪBŲ VALYMO KAINA.

Kostiumas 0.95
Paltas (ilgas) 0.95
Suknelė 0.90
Skrybėlė 0.85

ir t. t., ir t. t.

Paimam iš namų ir pristatome į visas Montrealio miesto dalis. Darbą atliekame sąžiningai.

Liet. sav.: J. Kriaučiūnas, A. Majauskas, N. Matulaitienė.
TEL. TR. 1135 — 2336 ALLARD ST. — MONTREAL.

MŪSŲ SPORTAS

KREPSINIO TURNYRUI PRIARTĖJUS

Lapkričio 30 — gruodžio 1 d. Montrealyje įvyksta Kanados lietuvių krepšinio turnyras. Tai svarbiausias metinis įvykis kanadiečių sportiniame gyvenime. Sporto klubuose jau učiama susijudimas ir turnyrui rimtai ruošiamasi. Dabartiniai meistriai: vyrų — Toronto Vytis, jaunių — Toronto Aušra ir moterų — Montrealio Tauras yra pasiryžę ir šie met titulų neišleisti iš rankų. Tačiau, kaip jiems tai pavyks?

Iš vytyčių paviliojus Vaichulį, Aušra sustiprėjo ir tenka laukti jos pergalės vyrų grupėje, nes Preikšaičio-Kulio linijai bus sunku įveikti Vaichulio — Buntino ūgį. Iš kitos pusės, atjaunintas vytyčių penketukas, padedant veteranams Mackevičiui, Duliūnui ar Ignatavičiui, gali patiekti staigmeną, ypač kuomet gali būti neleistis dalyvauti profesionalui Buntinui. Neatrodė, kad Tauras ar Hamiltono Kovas taikytųsi į meistertystę.

Jaunių grupėje rimčiausiais varžovais bus Tauras ir Aušra.

Čia gi šeiminkai turėtų laimėti, nebent jie yra nuo praėjusio sezono labai susilpnėję.

Aštrus rungtyniavimas bus moterų grupėje, kur dalyvaus 4 penketukai. Vytietės yra nusistatčiusios įveikti dvigubas meistes taurietes, ir šis susitikimas turėtų būti pačiu įdomiausiu visame turnyre. Aušra, praėjusią savaitę lygos rungtynėse aiškiai pralaimėjusi Vyčiui, neatrodė, kad būtų rimtu varžovu pirmiems dviem klubams. Moterų „paslaptiną“ yra Hamiltono kovietės. Jos siemet yra ypač stiprios ir gali su kelti nemažą baimės favoritėms.

Taigi šio orakulo spėjimu naujų vyrų meisterių išeis Aušra, jaunių — Tauras, moterų — Vytis. Taip titulai atrodė pagal sportinį pajėgumą, bet gi aikštelėje dar prisidėda ke lionės nuovargis, nerviškas ir visuomet grasinantis „juodos dienos“.

TRUMPALAI.

— Milano futbolo komanda yra žaidžia du mėninkai: Bufon yra dailininkas, o kitas šla gerų kompozitorius.

— Football sezonas Kanadoje eina prie pabaigos. Rytų varų grupės žaidžia baiginius susitikimus. Vakarinėje dalyje, meisterių greičiausiai taps Eskimos ir Edmontono, o rytuose Hamilton Tiger.

— Tarptautinėje ledo rutu

STUDENTAI: Gyvenimas ir Veikla

KĄ VEIKIA STUDENTAI

Egidijus Petrušaitis Hamiltone suorganizavo aukų rinkimą „Lituanus“.

Nijolė Bersėnaitė „Lituanus“ aukas telkė Wellando kolonijoje.

Vida Kubiliūtė buvo „Lituanus“ Remti Komiteto įgaliotinė Ottawai ir Eugenijus Dainius Montrealiui.

Toronto akademikai skautai gruodžio 8 d. turės suėgą lietuvių ir pasaulinės muzikos temą.

Lapkričio 29 d. šv. Jono salėje studentai rengia vidurio ses

lio lygoje pirmąja Montrealis, antroje vietoje yra New York. Silpnai iki šiol pasirodė pereitų metų finalistas Bostono komanda.

— 1958 m. pasaulio ledo rutulio pirmenybės bus pravestos Oslo mieste. Pereitais metais, ryšium su įvykiais Vengrijoje, nei Kanada, nei JAV pirmenybės Maskvoje nedalyvavo. Šiemet Kanada ir Norvegija siunčia mėgėjus iš Whitby miesto.

— Lengvosios atletikos rungtynės Vokietijoje įveikė vengrus 122—90. Europos meisteris vokiečių Gernar, 100 m. bėgime pakartojo Europos rekordą, prabėgdamas geriausia me „senojo kontinento“ bėgimo take Budapešto stadione šią distanciją per 10,2 sek.

— Tarpvalstybių futbolo rungtynių pasekmės: R. Vokietija — Čekija 1:4, Belgija — Prancūzija 0:0, Mexico — Costarica 2:0 (Mexico laimėjo teisę dalyvauti pasaulio futbolo pirmenybėse), Švedija — Norvegija 5:2.

— Beveik du milijonus švedų kronų reikalauja Švedijos Futbolo S-gos sekretorius iš radio stočių, už perdavimą savo klausytojams rungtynių iš pasaulio futbolo pirmenybių Stockholm, Malmö ir Göteborg miestuose.

K. B.

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
201 Northern Ontario Bldg
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Įstaiga

VICTOR D. ALKSNIS
Advokatas-Notaras
62 Richmond St. West
Room 503
(kampas Bay & Richmond)
TORONTO, ONTARIO
Telefonai

Įstaigos Namų
EM 2-2585 ST 8-5085

mestro pasilinksminimą—kaukių vakarą.

Studentų vakaras visuomeni įvykis vasario 8 d. naujau sio Toronto viešbučio Westbury puošnioje saleje.

Miškininkystės sud. Vytai Šadreikai ir muzikos stud. Vaclavai Žiemelytei Lietuvių Fronto Bičiuliai įteikė po 150 dol. pašalpą.

KAM REIKALINGA...

Atkelta iš 3-čio pusl.

ginus su tuo skurdu, kuriame jie skęsta, yra menkutė, bet BALFas siunčia tik tiek pagalbos, kiek tam reikalui gauna aukų. Broliai ir Sesės, Amerikos lietuviai, būkite gailestingi — aukokite Sibiro lietuviams.

Vakarų Vokietijoje likę lietuviai nors ir gauna vokiečių valdžios pašalpą, bet ji yra labai maža apie 25 centus dienai. Aišku, iš tokios pašalpos negalėtų jie pragyventi. Jei ne BALFo pagalba, nemaža jų dalis dėl menko maisto ir kitų priežasčių jau būtų išmirę. Tačiau ir BALFas iš kuklių savo išteklų nebūtų pajėgęs vienas juos sušelpiti. Ačiū Dievui, BALFui pasisekė gauti iš Amerikos valdžios (surplus commodities) maisto produktų, kuriuos jie Vokietijos lietuviams ir da

lina. Tarp duodamų produktų yra sūris, pienas ir kiti dalykai. Vokietijos lietuviai labai dėkinai BALFui už šią paramą ir prašė mane už ją padėkoti visiemis Amerikos ir Kanados lietuviams.

Jei ne BALFo pastangos ir jo rūpestis Vakaruose Europoje likusiais lietuviams, tai jie nebūtų gavę tiek šių gėrybių.

Būdamas Vokietijoje pave džiau BALFo skyriui Miunchene sudaryti įkurdinimui tunkančių lietuvių sąrašą ir parengti įkurdinimo planus. Svarbu, kad dabar šelpiamieji patys galėtų sau pragyvenimą pelnytis ir ne begyventų vien iš pašalpos. Noriu pastebėti, kad lietuvių įkurdinimo reikalais man teko kalbėti su Vokietijos ministeriu pabėgėlių reikalams ir Jungtinių Tautų Aukštuosiu komisaru pabėgėlių reikalams dr. Lind. Lietuvių įkurdinimo sumanymui jis pritarė ir pažadėjo ben

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors, Notary Public.

Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel.: Office WA 4-9501

Res.: BE 3-0978

International Service Bureau

91 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario.

Telefonas: LE. 6-5613.

DIREKTORIUS — A. LIUDŽIUS

Įstaigos darbas atliekamas 2 atskiruose skyriuose:

I. EMIGRACIJOS IR KELIONIŲ (Travel):

Iš Europos (taip pat iš Lietuvos) ir kitų pasaulio kraštų įvažiavimo Kanadon ir išvažiavimo iš Kanados reikalų tvarkymas, vizos, pasai, kelionės liudijimai, transatlantių laivų-lyktuvų biletai, taip pat geležkelių ir autobusų biletai; Amerikos ir Kanados vasarvietės vietų užsakymai, žymesnių miestų viešbučiuose kambarių rezervavimai; ekskursijų vietoje, Amerikon ar Europon organizavimas; asmeninio kelių bagažo, baldų ar bet kurio kito turto pristatymas ir bet kurią paskyrimo vietą Kanadoje, Amerikoje ar Europoje (patarnavimas su pilnu apdraudimu iš pat jūsų buto).

II. DOVANŲ ir VAISTŲ SIUNTINIŲ SKYRIUS.

Per šį skyrių Dovanų Siuntiniai ir vaistai siunčiami į LIETUVĄ bei kitus kraštus teisiojiniai iš Anglijos (Londono) su pilna siuntinių įvertinimo ir gavimo garantija.

Restoranas "RŪTA"

994 DUNDAS ST. W.

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6.30 v. ryto iki 10.30 v. vak.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Savininkai: V., H., J. IVANAUSKAI

dradarbiauti tais reikalais.

Mieli Amerikos ir Kanados Lietuviai!

Šiais laikais kiekveina lietuviška organizacija svarbi. Mes pajėgsime daug nuveikti tik tuomet, kai būsime susisipetę į organizacijas. Su organizuota pagėja skaitosi valdžia ir visuo menė. Džiugu pažymėti, kad Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas jungia visus lietuvius, nežiūrint jų tikybinių, nei politinių įsitikinimų. BALFo teikiama šalpa taip pat skiriama tiems, kurie jos labiausiai reikalingi, be jokios diskriminacijos bei šališkumo.

Nuosirdžiai kreipiuosi į Jus, broliai ir sesės Amerikos ir Kanados lietuviai ir prašau kiekvieno jūsų gailestingos širdies, paremti BALFo veiklą. Toliau nuo lietuviškųjų centrų gyvenantieji gali BALFo nariu išrašyti atsiųsdami du dolerių metams. Tokiais atvejais prašoma nurodyti savo vardą, pavardę ir adresą.

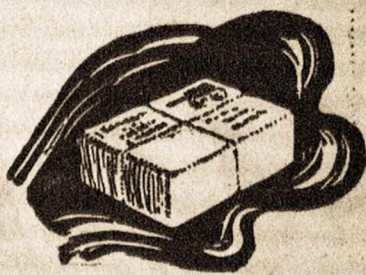
BALFo centro raštinės adresas: 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. USA.

Šiuo adresu gali pasiųsti savo auką Sibiro kencianatiems, Tėvynėje skurstantiems ir Vakaruose Europoje esantiems lietuviams.

Būkime vieningi, gailestingi ir dosnūs. Už tai Dievas mus laimins.

● 90 metų sulaukęs mirė Anus Pėteraitis, žinomas Maž. Lietuvos veikėjas ir pamokslininkas. Laidotuvės įvyko spalio 29 d. Rimstinge, Bavarijoje. A. Pėteraičiui rugp. 6 d. suėjo 90 metų amžiaus. E.

● Šiaulių dviračių fabrikas per metus išleidžia 180.000 dviračių. Per 9 šių metų mėnesius

MEDŽIAGOS —
MAISTAS — VAISTAI

Greičiausiai ir pigiausiai
persiunčiami siuntiniai į
tėvynę

Skyriai: Hamiltone,
St. Catharines ir kitur.

esą išsiųsta į užsienį 15.000 dviračių. Jie siunčiami į Kiniją, Indiją, Indonezija, Afganistaną, Urugvajų, Suomiją, Vengriją, Rumuniją ir į kitus kraštus. E.

● Algis Plūkas, apie trejus metus vadovavęs Sydnėjaus lietuvių „Dainos“ chorui, iš šio choro vadovo — dirigento pareigų pasitraukė. Naujuoju „Dainos“ dirigentu pakviestas Kazimieras Kavaliauskas.

● Ernestui Galvanaskui, buvusiam Lietuvos ministeriui pirmininkui ir Prekybos Instituto steigėjui, į 75 metų amžiaus sukaktuvių progą, Chicagoje yra numatytas suruošti pagerbimas ir pasiųsti į Madagaskaro salą jam sveikinimo telegramą.

● Petras Mačiulaitis iš Toronto atostogas leidžia pas seserį Chicagoje.

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ,
LENKIJĄ IR U. S. S. R.

per

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686

ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315

ponia M. Venskevičienė.

DĖMESIO!

IS ANGLIJOS SIUNTINIAI IKI 38 SV GRYNOS SVORIO.

Prašau rašyti ar skambinti ir reikalauoti mūsų plataus ir turiningo katalogo ir įsitikinti dėl žemų kainų ir didelio pasirinkimo įvairių gėrybių.

Yra gauta kostium. ir paltams nauji medžiagų pavyzdžiai.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI:

1. 2 kost. viln. medž. 7 yrd. 3. 2 kost. arba lengv. mot. paltams vil. medž. 6 yrd.
1 paltui viln. medž. 3 yrd. 4 kost. vyr. v. m. 14 yrd.
1 sukneli vil. medž. 3 yrd. 2 vyr. paltams v. m. 6 yrd.
pamušalo 7 yrd. pamušalo 48 yrd.
šerinės (kljonkės) 3 yrd. šerinės (kljonkės) 8 yrd.

Iš viso už \$ 70.60

2. 2 kost. viln. medž. 7 yrd. stiklui piauti peil. su deim. Iš viso už \$ 157.90

2 paltams vil. medž. 6 yrd. 1 sukneli v. m. 3 yrd. 2 suknel. rayono m. 8 yrd. 4. 4 kost. viln. medž. 14 yrd. pamušalo 10 yrd. pamušalo 18 yrd.

šerinės (kljonkės) 4 yrd. stiklui piauti peil. su deim. šerinės (kljonkės) 4 yrd. Iš viso už \$ 112.60

(Užsakant prašau nurodyti medž. spalvą ir vyr. ar mot.).

Be to siunčiame įvairius vaistus, dantims taisyti įvairias medžiagas, siuvas masinas, akordeonus, mezg. maš., lai krodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti maš., avalynę, rūbus, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir tt. ir tt.

Mažesnio formato siuv. mašina fir. „Essex“ rank \$ 48.50 elektrinė — pastatoma ant stalo \$ 68.20

(Užsakant reikia pridėti \$6.50 įvair. mekesč. padengti). Siunčiant elektrinę mašiną reikia nurodyti volтажą.

TAIP PAT SIUNČIAME IS KANADOS:

Jūsų sudarytus, apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.

Gyveną ne Toronte, gali savo sudarytus iki 17 svary gryno svorio siuntinius siųsti mums paštu arba skspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

SAV. A. KALUZA

SAVIVAS SAVUS!

Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuo-tų mechanikų greitai ir sąžiningai.

DUFFERIN GARAGE

1423 Dufferin St., LE 3-6149
(įvažiavimas iš Geary Ave.)
Sav. V. DUNDYS

SIUNTINIAI LIETUVON

KALĖDŲ ŽIEMOS SEZONAS

ORBIS SIUNTINIAI 22 SVARŲ SVORIO —

TRUMPIAUSIAS PRISTATYMO LAIKAS

Jūsų siuntiniai per 4 savaites vietoje.

Siunčiame viską kas yra leistina. Kainos žemiausios.

Prekių kokybė augstos rūšies.

Kainos čia pažymėtos yra su maitu.

Siunčiame įvairiausias rūšies maistą pagal Jūsų pasirinkimą kilogramais, puskilogramais ir pan. Siunčiame mėsos produktus, pieno gaminius, įvairias kruopas, miltus, riebalus, vaisius džiovintus ir šviežius, kavą, cukrų, saldinius, šokoladą ir t. t.

Pav.	\$	plius pers.
22 sv. taukų kiaulinių	15.40	\$ 6.50 viso \$ 21.90
22 sv. cukraus	6.45	„ 6.50 „ „ 12.95
22 sv. lašinių (storų)	17.95	„ 6.50 „ „ 24.40
½ kg kavos	\$ 1.80	1 kg citrinų \$ 1.50
½ kg kakavos	„ 1.95	1 kg dz. aprikosų „ 1.90
½ kg šokolado	„ 1.78	¼ kg figų „ 0.80
1 kg sviesto	„ 2.65	¼ kg datulių „ 0.80
1 kg taukų	„ 1.80	1 kg riešutų miš. „ 2.75
1 kg bekono	„ 2.60	kiti produktai iš mūsų kainaraščių.

Tekstilės medžiagos:

Vyriški kostiumai nuo \$ 9.25 ir daugiau (už 3½ yardo) medžiaga paltams nuo 9.45 ir daugiau (už 3½ yardo) medžiagos suknelėms 4.45 (2½ yardo dvig. pločio) Pavyzdžius apžiūrėkite vietoje.

2 kg odos (5 porom batelių) \$ 18.30.

1 kg labai storų padų 4 mm \$ 3.95.

Vyriški tufliai ar bateliai—dvigubų padų bile kokio fasono \$ 12.90.

Moteriški bateliai bile kokio fasono \$ 10.95.

Vaistai:	\$	
Streptomycino 10 gr	2.60	\$
Isoniazid (rimifon)		
1000 t. 50 mg.	4.60	Cortisone 50 t. 9.50
PAS 500 tabl.	3.50	largactil 3.00
Isopas (Rim. plius Pas)		hydrocortisone 3X10 7.50
1000 tabl.	8.25	Glucose 100 c. c. ... 1.85
Vit. B-1 10 mgm 100 tabl.	0.80	ir daugelis kitų vaistų.
Vit. B-12 6 amp.	1.00	

Siunčiame skustuvus (\$ 4.50); special. žirkles 4.00; plaukam kirpti mašinėles 4.00; ir kitas kirpėjų priemones.

Akordeonus 120 bosų; 5 plius 4 registrių (su maitu) \$215. Šveicariškus laikrodžius.

Įvairius papuošalus. Taboką bei amerikoniškas cigaretes. 1000 cigarečių Chesterfield ir 7 kg cukraus \$ 24.50. 10 pokelių (200 cig.) \$ 4.25.

Išsiskindus prekes reikia persiuntimui į Lietuvą pridėti dar \$ 6.50, į Sibirą \$ 7.90.

Standartiniuose siuntiniuose persiuntimas įskaitytas.

Sąžiningas ir greičiausias patarnavimas per

ORBIS

298 Bathurst St. Toronto 2B Ont. EM 4-2810.

Hamiltonė skambinkit JA 8-5257 (42 Brodick St.

Gyvenantieji už Toronto siųskite Jūsų užsakymus paštu.

Priimame užsakymus telefonu.

HAMILTON

MŪSŲ GYVENIMO KRONIKA

— Apylinkės Valdybos pirmininkas inž. A. Jazbutis sveikino latvius lapkričio 16 d. jų minėjimo Nepriklausomybės paskelbimo proga.

— Mūrus savanoriui kūrė jui Povilui Jogminui Apylinkės Valdyba uždėjo vainiką bendruomenės vardu. Bendruomenę laidotuvių atstovavo Apyl. pirm. inž. A. Jazbutis.

— Apyl. V-ba paskyrė 10 dol. auką Lituanus žurnalo leidimui paremti. Be to anksčiau yra užsakiusi 3 egz. žurnalo Hamiltono Miesto Bibliotekai, Universitetui ir radio komentatorei Mrs. E. Hyder.

— Papildant anksčiau Miesto Bibliotekai įteiktas knygas anglų kalba apie Lietuvą dar užsakyta 2 egz. Dr. M. Gimbutienės laidžiagos knygos Ancient Symbolism in Lithuanian Folk Art. Taipgi bibliotekoje yra ir Lietuvių Enciklopedijos išleisti tomai.

— Naujų Metų sutikimą gruodžio 31 d. Royal Connout Hotel rengia Apylinkės Valdyba. Nuo gruodžio 1 d. priima vietų rezervaciją Naujų Metų sutikimui. Registruotis pas pirmininką inž. A. Jazbutį telefonu LA 8-2795.

— Bendruomenės visuotinis susirinkimas šaukiamas gruodžio 8 d. sekmadienį Lietuvių Parapijos salėje. Šiame susirinkime bus pateikta Ap. V-bos darbų apyskaita bei renkama Komisija naujos valdybos rinkimams.

— Šiais metais Apyl. V-ba stambiausią auką yra paskyrusi 100 dol. sumoje šachmatų meisterio P. Vaitonio kelionei

į šachmatų turnyrą Vancouver, Šeštadienio vysk. M. Valančiaus mokyklai 75 dol. mažesnis sumomis skautų sto vyklą, Lituanus ir kt.

— Ap. V-ba pradėjo paruošiamuosius darbus Lietuvos Nepriklausomybės 40 m. sukakties minėjimui. Norima šį minėjimą padaryti kuo iškilmingesni ir gražesni.

— Apyl. V-bos nario K. Žukausko ir jo brolio suktus filmus lapkričio 3 d. per du seansus stebėjo per 300 asmenų. Broliai Žukauskai atliekė tikrai vertingą filmoje jamžini mo ne tik Hamiltono lietuvių svarbesnių įvykių bet ir kitų artimesnių kolonijų darbą. Šis darbas pareikalauja daug laiko pašventimo, bet ir nemažų išlaidų.

— Gruodžio 11 d. trečiadienį Council of Friendship rengia YMCA Auditorium, 52 Ot tawa St. N. vaikams Kalėdų eglutę, kur programą išpildys įvairių tautybių vaikai. Pa kviesti dalyvauti ir lietuvių vaikai. Dalyvaujantieji vaikai bus apdovanoti dovanėlėmis. Vasario mėn. ten pat bus rengiamas tautinių šokių pasirodymas, kur lietuvių irgi pakviesti.

— Solidarumo mokesčio rinkimas Hamiltone eina prie pabaigos. Šiais metais šį mokesį renka visi valdybos nariai valdybos nariai ir penki talkininkai. Rinkejams padeda daugiau pastangų ir atidumo savo pasirinktiems rajonams gaunami gražūs rezultatai, nes apsilankant į namus dauguma tų nedidelį dviejų dol. mokesčių sumoka ir labai

retas atsisako mokėti.

Bendrai Hamiltone kas metai nevisai mažos sumos solidarmo mokesčio surenkamos, kas matyti iš šių skaičių: 1950 m. surinkta 37 dol., 1951 m. 5 dol., 1952 m. — 38 dol., 1953 m. — 481 dol., 1954 m. — 260 dol., 1955 m. — 353 dol., 1956 m. — 388 dol. ir 1957 m. iki lapkričio 20 d. surinkta 511 dol. Paskiri rinkėjai šiais metais solidarumo mokesčio surinko šias sumas: M. Jazbutienė 103 dol., Inz. A. Jazbutis 96 dol., St. Dalius 70 dol., St. Juozapavičius 40 dol., Vl. Stabingis 38 dol., P. Kažemėkas 32 dol., P. Lesevičius 28 dol., Alf Juozapavičius 25 dol., K. Žukauskas 24 dol., V. Leparskis 18 dol., K. Mikšys ir P. Galinis po 14 dol., S. Lukoševičiūtė 9 dol.

LITUVIŲ BANKELIS

Talka, įgydamas vis didesnį populiarumą lietuvių tarpe, pastoviai auga taip, kad spaiju mėn. balansas suvestas 63,779. 31 dol. sumai. Kitos balanso pozicijos išsidėstė taip: šerų sąskaita 45,059.38 dol. Depozitoriai 15,439.09. Padėta CU NA banke 10,100 dol. Kasa 3,132.85 dol. Išduota paskolų iki spalio 31 d. 49,710.94 dol. Spaliu mėn. bėgėje į bankelį įstojo 7 nauji nariai, tad bendras narių skaičius pakilo iki 235. Depositoriai yra 20, skolininkų 103. Kredito Komitetas, apsvaustęs per spalio m. gautus prašymus, leido išduoti paskolų 5,250 dol. sumai. Revizijos Komisija reguliariai kas mėnesį atlikusi patikrinimą rado, kad vedama tiksliai ir tvarkingai. Bankelio valdyba paskyrė vienkartinę auką 10 dol. sumoje Lituanus žurnalo leidimui paremti. Taipogi nutarė išspausdinti kalendo rėlių su bankelio įrašo išdalinti mui visuomenei nemokamai. Žvelgiant į bankelio augimą ir tvarkingą jo reikalų vedimą, norėtusi, kad visi lietuvių domėtusi jo veikla ne tik iš to lo, bet praktiškai dalyvautų jo veikloje pasidalindami santau pas bei iškilus reikalui skolin ti — skolintusi savame banke lyje neidami kitur kame nėra jokių lengvatų. Jau yra Hamilton pavyzdžių kai paskolius banke tariamai mažesniu nuo

simčių ir skolintojai staiga mirus likusiai šeimai reikia skola gražinti nustatytu terminu — neišgalint likviduoti nuosa vybė. Bankuose arba kitose skolinimosi įstaigose nėra gyvybės draudimo ir įpėdiniams tokiu atveju tenka nukentėti. Iš bankelio skolinant tas neatsitiktų, nes yra nemokamas gyvybės draudimas ir mirus skolintojui skolą padengia draudimas. Todėl artinantis žiemai kas planuoja pirkti namus ir neturi reikiamos sumos įmokėjimui, kam trūksta pinigų morgčių mokėjimams, kas perka naują arba seną mašiną išmokėjimui, įsigyja baldus bei kitus reikmenis išsimokėjimui krautuvių kur sumoka mas didelis nuostimis, tiems visiems reikalams trūkstant pinigų tesikreipia į lietuvių bankelį, kur tas reikiamas greit bus išspręstas ir gauta paskola įgalins tuos visus reikalus atlikti. Šiuo metu Hamiltone jau 103 lietuvių naudoja bankelio išduota paskola. Bankelyje išduodamos paskolos iki 1000 dol. ir iki trijų metų išsimokėjimui. Nepajėgus per nustatytą laiką paskolą gražinti, prašant, terminas gali būti pratęstas. Greitu laiku numatoma, kad paskolų suma bus padidinta, taip kad patenkins ir tuos, kuriems reikia iškarto didesnės sumos skolintis. Tad atlikime daugiau piniginių reikalų savame bankelyje ir tuo stiprinkime kooperatinį susipratimą lietuvių tarpe. J. D.

AKTUALUS DIRBTINIŲ ŽEMĖS SATELITŲ KLAUSIMAS

Dirbtiniai satelitai tebėra vienas išaktualiausių klausimų, kurį sprendžia kelios valstybės, bet ypač tuo klausimu labai susidomėjusios Rusija ir Amerika.

Pirmasis rusų dirbtinis Žemės satelitas jau artinasi prie Žemės. Jo lėkimas eina lėtin. Jis vis daugiau krypta savo orbitoje taikydamosis prie Žemės skridimo orbitos. Skaičiuo jama, kad apie Kalėdas jis pasieks Žemės atmosferą ir joje nuo didelės trinties užsidegs ir sudegs.

Likučiai raketos, kuri satelitą iškėlė, atsiskyrė nuo satelito, skrenda greičiau už patį satelitą, kuris nuo raketos likučiu toli atsiliko.

Antrasis satelitas, iškeltas augščiau, todėl jis aplink žemę suksis ilgiau.

Amerika labai susirūpinusi satelitu, iškart pradėjo ruošti du satelitus, kurių vienas bus paleistas vasario mėnesį ir kitas kovo mėnesį.

Vienas iš raketų ir satelitų konstruktorių Braun, kuris yra

V KANADOS LIETUVIŲ DIENOS METRAŠTIS,

išleistas atžymėti penktajai Kanados lietuvių dienai įvykiai rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1, 2 d. d. Niagara Falls. Metraštis redaguotas p. K. Žukausko. Šis puikus ir vertingas leidinys yra didelis įnašas mūsų iš eivijos istorijon. Ateities kartos kada nors vartydamos šio metraščio lapus, prisimins šį laikotarpį, kada lietuviai išsiblaškę po žemės rutulį kovojo dėl savo tautinės egzistencijos ir šias mūsų kovos pastangas tik kamai įvertins ir supras. Pradžioje anglų valdžios atstovų ir mūsų augstųjų pareigūnų sveikinimai, pareiškimai ir jų fotografijos, toliau seka mūsų žymiausių visuomenininkų straipsniai. Straipsnių autoriai ir temos: J. Kardelis, Pasaulio Lietuvių bendruomenė, dr. A. Šapoka, 400 metų Lietuvos kaimui, dr. jur. M. Anysas, Klaidos krašto ir uosto reikšmė Lietuvai, A. Rinkūnas, Mūsų pauglių klausimas, kun. J. Gušas, katalikų religinės bendruomenės reikalai, J. Skučas, Savitarpinės pagalbos reikalu, dr. P. Ancevičius, Sovietų imperijos griuvimas, Iz. Matusevičiūtė, KLB Kultūros Fondas, L. Girinis, Fondas, kurį visi priivalome remti, inž. P. Lelis, Vasario 16 gimnazija. Toliau, kaip veidrodyje, atsispindi Kanadoj veikiančių lietuviškų organizacijų veikla gausiai iliustruota nuotraukomis bei statistika. Šis puikus leidinys vertėti įsigyti kiekvienam lietuviui. Metraščio kaina tik 1 dol. No rintieji metraštį įsigyti, gali kreiptis šiuo adresu: A. Kalvaitis 52 Riverbank Str. Welland, Ont. B-nės Valdyba.

LIETUVIŠKOS MOKYKLOS METRAŠTIS

A. L. Mokytojų s-gos C. V-ba yra nutarusi surinkti medžiagą ir išleisti metraštį, kuris apims nuo 1945 m. tremties švietimo laiptų iki dabar. Redakcinė komisija bus sudaryta iš Europos, Kanados ir Amerikos atstovų.

Metraščio viena dalis bus skirta švietimo laikotarpiui Vaikų Europoje iki masinės emigracijos, o kita dalis — dabar veikiančioms liuanistikos mokykloms visame laisvame pasaulyje. Metraštis kalbės ateities istorikui apie tų mokyklų įnašą tremtinių jauniosios kartos švietimui ir lietuviybės išlaikymui.

Mokytojų s-gos Centro valdyba kreipiasi į visus mokytojus, kūrėjus minėtas mokyklas, jose dirbusius ir dabar dirbančius, prašydama atsiųsti metraščiui medžiagą ir charakteringas nuotraukas. Apie dabar veikiančias mokyklas Vokietijoje, liuanistikos mokyklas Australijoje ir visame Amerikos žemyne pageidaujama, kad siunčiamose medžiagoje tarp kitų dalykų būtų paliesti ir šie klausimai: 1. Mokyklos vieta ir adresas. 2. Pradžios ar augštesnioji. 3. Šeštadieninė ar kasdieninė. 4. Dėstomieji dalykai. 5. Mokyklos personalas. 6. mokinių skaičius; dabar ir perėjusių mokyklą. 7. Ryškesnieji mokyklos momentai ir nuotraukos.

Metraščiui medžiagą prašoma siųsti iki 1958 m. kovo 1 dienos šiuo adresu: B. Balškievičienė, 6921 So. Claremont Av., Chicago 36, Illinois.

A. L. M. S-gos Centro V-ba.

LIETUVIŲ CARITAS

suprojektavęs tarpplanetinį lai vą, pareiškė, kad po 4 metų bus paleistas tarpplanetinis laivas į Mėnulį su žmogum, kuris sugrįš į Žemę. Jau yra pasisūliusių skristi pirmuoju tarpplanetiniu laivu ir pirmuoju Žemės satelitu, kuris paims žmogų.

Tat dirbtinių Žemės satelitų klausimas jau visai konkrečiai išvystomas ir tarpplanetinio laivo pagaminimo ir paleidimo į Mėnulį sritį.

Adelaidėje, Australijoje, kun. dr. J. Jatulio iniciatyva buvo įsteigtas Lietuvių Caritas. Tai įteisinta organizacija, siekianti rūpintis lietuvių katalikų reikalais Pietų Australijoje. Caritas įsigijo keturis sklypus netoli Adelaidės esančioje Christies Beach vasarvietėje, kur pasistatė medinį 5 kambarių namą. Lietuviai katalikai čia dabar gali praleisti vasaros atostogas. (rem).

Hamiltono ir apylinkės lietuviai, taupykite ir skolinkitės pas savus — TALKOJE

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdraustos. Talkos kasa atidaryta sekmadieniais nuo 12 iki 2 val. p. p. parapijos knygyne, 58 Dundurn St. N., arba skambinkite išdininkui E. Lengnikui tel. JA 9-2114, Hamilton, 15 Homewood Ave.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

16 METŲ JŲSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave., Ville Lasalle. PO 8-4588.

J. GRAZYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR. 3910 St. ZOTIQUE St., E.

RAymond 1-6005.

Kreiptis bet kada.

Muskrat paltus duodu gerom sąlygom išsimokėti

SIUNCIAME VAISTUS

jūsų sergantiems artimiesiems ir prieteliams

Lietuvoje ir visoje Europoje.

JEAN TALON DRUG STORE

1361 Jean Talon E., Montreal. Tel. CR 2-1949

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique) Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

12 metų patyrimas.

Lietuviška Kirpykla

410 Murray Ave, Greenfield Park.

Darau pusmetinius, dažymus, šaltus šukavimus bei visokeriopius odos masažus.

Kreiptis tel. OR 1-8951

Sav. BIRUTĖ MARKEVIČIOTĖ.

Adamonis ir Budriūnas

„DISTRICT ESTATE BROKERS“

Montrealio Real Estate Board Nariai

177 Sherbrooke St. W. PL 8501

NAMAI — APARTMENTAI — ŽEMĖ PASKOLOS — DRAUDIMAS

D. N. Baltrukonis CR 6-5075

A. Markevičius OR 1-8951

F. Yasutis LA 2-7879

F. Adamonis PO 6-7594.

Darbo laikas nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

J. Skučas RA 2-6152

V. Liesunaitis PO 7-6719

S. Rudnik VI 5-8864

A. Budriūnas RA 7-2690.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR KITUS UŽIMTUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kitų informacijų

pas Montrealio atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŲS GALITE PILNAI pasitikėti

Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia

dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. WEST. Tel.: BELair 4860

Montreal 2, P. Q., Canada.

VAISTINĖ

Guy R. Dugré

2348 Hochelaga.

Tel. LA 5-4053 Montreal.

Paruošia vaistus pagal receptus ir

SIUNČIA LIETUVON

BEI SOVIETŲ RUSIJON

LIODESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun — Tel. PO 9-1193

Kanados lietuvių krepšinio pirmenybės Montrl.

KREPŠINIO PIRMENYBIŲ RUGTYNIŲ PROGRAMA

DALYVAUJA: HAMILTONO L. S. K. „KOVAS“, TORONTO P. P. S. K. „AUŠRA“,
TORONTO L. S. K. „VYTIS“ ir MONTREALIO L. S. K. „TAURAS“.

VIETA: ECOLE SECONDAIRE RICHARD, 4480 CHAMPLAIN BLVD., VERDUN.

LAIKAS: 1957 M. LAPKRIČIO 30 D., NUO 11 A. M. — 6 P. M.

1 GRUODŽIO NUO 2 P. M. — 6 P. M.

Į KREPŠINIO PIRMENYBES IR ŠOKIŲ VAKARĄ—BALIŲ VISUOMENĖ Kviečiama SKAITLINGAI ATsilankyti.

Montrealio L. S. K. „Taurus“ Valdyba.

MONTREAL

KANADOS LIETUVIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS MONTREALYJE

Kanados Sporto Apygardos pavedimu, Montrealio Sporto Klubas Tauras, rengia Kanados lietuvių krepšinio pirmenybes vyrų moterų ir jaunių grupėse, kurių proga bus paminėtas ir Lietuvos Europos krepšinio meisterio 20 metų jubilėjus.

Pirmenybės vyksta labai gražioje Ecole Secondaire Richard naujai pastatytoje sporto salėje, 4480 Champlain Blvd., Verdune. Į ją reikia važiuoti Bannantyne autobusu iki Riel Ave., pirmas sustojimas nuo Church į vakarus.

Yra numatyta sekanti varžybų tvarka. Šeštadienį lapkričio 30 dieną:

DR. J. ŠEGAMOGAS

CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA
Office 5441 Bannantyne (kamp. Woodland)
Verdun. Tel. PO 7-3175.

Priėmimo val.: 2-4; 7-9; šeštadieniais 11-1 arba pagal susitarimą.
Namų 1038 Osborne Av.
Verdun. Tel.: PO 6-9964.

DANTŲ GYDYTOJAS

DR. J. MALIŠKA
priima: 9 a. m.—10 p. m.
5441 Bannantyne, (kampas Woodland)
Tel.: PO 8-4547

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
Tel. PL 9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

Raštinė vakarais:
2104 Mount Royal St. E.
LA 1-7926—8873

René TALBOT
Advokatas
Suite 306, Aldred Bldg.
507 Place D'Armes
VI 9-8045

Konsultacijos: išanksto susitarus.
ANDREW W. DUDLEY, B.Sc., D.S.C., A.C.C.F.
Chiropodistas—kojų specialistas
Graduate Chicago College Chiropody and Foot Surgery
6975 St. Denis. CR 4-2556 Montreal.

LAIKRODININKAS - AUKSAKALIS

A. ŽUKAS

KALĖDINĖS DOVANOS

PARDUODU PIGIAU NEGU KITOS KRAUTUVĖS.

Įvairius laikrodžius, žiedus, plunksnakočių setus, elektrines skutimosi mašines, sidabrinį šaukštų, peilių ir šakučių kompleksus, papuošalams susidėti gražiai skambiančias dėžutes, moterims manikiuro kompleksus, vyriškas ir moteriškas pinigines, rožančius, retežėlius, Kryželius, medalikėlius, auksinius, sidabrinus ir paausiuotus ir įvairias kitokias Kalėdines dovanas...

Laukiu malonaus Jums patarnavimo. A. Žukas.

PRAEJUSIAME DLK VYTAUTO KLUBO

susirinkime, kuris nepasizymėjo ramumu ir kulturingumu, nes kaip kurie nariai kojomis trypė ir visokias balsais šaukė, buvo pastatyti kandidatai į naują valdybą. Iš visko buvo matyti, kad laikas pasirošęs lenktyniauti. Jau iš pat ryto Klube sėdėjo pensininkas senukas p. Vilkaitis, kuris po praradimo laisno nesilankė. Pradėjus susirinkimą, pirmininkui sunku buvo suvaldyti įsi karščiavusius, nes John Adamonis rėkė rėkė — to ir to rinkite, nors rinkimai yra laisvi ir kas ką nori, tą ir turi teisę rinkti bei nominuoti. Pasiųlė kaltinimai, kurių revizija nenustatė. Tai negraži agitacijos priemonė. Atsirado ir pataikautojų „leidėms“. Ir tai vis nedžentelmeniškai ir negražu. Kai Sūnų ir Dukterų D-ja yra „nelojaliųjų“ sąrašuose, stato mi jos nariai kandidatais, tur būt norint Klubą žlugdyti, kas žinoma jau iš praeities, kai buvo prarastas laisnis. Šviesios akimirkos buvo, kai pasisakė Vilkelis, Girinis, Paukštaitis, bet ar jų balsas bus plačiai išgydosi namie.

MONTREALIO LATVIŲ DRAUGIJA

ir DAUGAVAS VANAGI

ruošia šį šeštadienį, lapkr. 30 d., 7.30 v. vakaro

MIŠRAUS CHORO „DAINA“

(50 dainininkų)

koncertą

Po koncerto balius. Gros papuliarusis vokiečių orkestras. Įžanga \$.75, moksleiviams \$ 1.00, vaikams iki 6 m. nemokamai. Vietos nenumėtos.

„DAINOS“ choras yra labai mėgiamas ir yra vienas iš populiariausių latvių chorų Kanadoje.

BROLIAI LIETUVIAI MALONIAI Kviečiami Į ŠI LATVIŲ KONCERTĄ!

girstas ir supastas? Juk visų noras, kad Klubas gyvuotų ir būtų visų lietuvių jungėju.

BAZARAS

trečiadienį, lapkr. 27

9 a. p. — 11 p. m.

Beth Aaron Center

8125 Stuart Ave., Park Ext.

NEPAPRASTI PIGUMAI!

STERNHAL

AUTOMOBILE

Chrysler, Plymouth ir Fargo Dealer

Taip pat visų rūšių vartotos mašinos.

Atstovas

M. RUTH.

77 Rachel St. E., Montreal.

VI 5-3202. Namų BE 6481

LOUIS MONGEAU

KURO ALIEJUS

No. 1 Imperial Products

241—1 Ave., LaSalle.

PO 8-3237

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515

ŠOKIŲ VAKARAS - BALIUS — SVEČIŲ PAGERBIMUI

VIETA: CAISERMAN MEMORIAL BUILDING — 5101 Esplanade Ave.

LAIKAS: 1957 M. LAPKRIČIO 30 D. PRADŽIA: 8 VAL. VAK.

VEIKS: BUFETAS, BARAS, LOTERIJA.

ŠOKIAMS GROJA: UKRAINIEČIŲ ORKESTRAS.

LAPKR. MĖN. 30 D., ŠEŠTAD., PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALEJE

RUOŠIAMAS

KAUKIŲ BALIUS

BALIJE DALYVAUJA SVEČIAI IŠ VISOS KANADOS — K. L. B. KRAŠTO TARYBOS NARIAI.

PENKIOS GERIAUSIOS KAUKĖS PREMIJUOJAMOS — TRYS PINIGINĖS PREMIJOMIS IR DVI DOVANOMIS.

LOTERIJA, KEPURAIČIŲ IR BALIONĖLIŲ VALSAS BEI KITOS ĮVAIRENYBĖS.

GĖRIMAI SAVIKAINA!

Pradžia — 7.30 val. vak. Įėjimas — 1.50 dol., studentams ir klubo nariams 1.—dol.

Rengia Sporto Klubas „AUŠRA“.

TORONTO

TUKSTANTASIS PARAMOS NARYS IR MILIONAS DOLERIŲ APYVARTOS

Kredito bankelis Parama sparčiai auga kapitalu ir na riais. Pradžiai savaitę įstojo jau tukstantasis narys, kuriuo buvo Sigita Skirgailaitė. Taip pat lapkričio mėn. Paramos šių metų apyvarta pasiekė miliona dolerių! Lietuviai stiprėja ir susipratimu ir kapitalu. Bravo!

STUDENTŲ VAKARAS

Šį penktadienį, 7.30 v. šv. Jono salėje studentai ruošia vidurio semestro pasilinksminių — kaukių vakarą. Visi studentai, alumnai ir prijauciai laukiami.

LITUANUS VAJUS

nors jau oficialiai baigtas, bet aukos tebetelkiamos, nes nusi rinktą užsibrėžta suma. Turi momis žiniomis Montrealyje tegauta 125 dol., Hamiltone 110 dol., Wellande 25 dol., Londone 21 dol. ir Ottawoje 17 dol. Į Torontą išsiuntinėtus laiškus teatsiliepi retai asme nys ar organizacijos. Su dauguma kitų apylinkių susirišti vis nepavyksta. Litanus Remti Komitetas, nežiūrint vajeas pasekmių, darbą baigia gruodžio 1 d., taigi dar nevelu iš

Dr. A. VALADKA

1081 BLOOR ST. W. (prie Dufferin)

Telefonas LE 1-2933

RENTGENAS

priima liginis ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. v. Šeštadieniais nuo 11 val. iki 1 val. p. p. Ketvirtadieniais kabinetas uždarytas.

Vienybėje — Galybė!

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„PARAMA“

Indėliai apdrausti.

Augstos palūkanos.

Darbo valandos:

Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 10—12 val. prieš piet ir nuo 7—9 val. vak.

Ketvirtadieniais tikrai nuo 10—12 val. prieš piet.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.

Toronto, Ont.

Telefonas LE 2-8723

Ken Wiles Ltd. — REALTOR

1675 BLOOR St. W. (prie Indian Rd.)

Tel. Ofiso: LE 4-7584.

Namuose: LE 4-0773

ST. JOKUBAITIS

Atstovauja didžiausią namų būstų ir nekilnojamo urto pardavimo įstaigą.

Didelis namų, būstų pasirinkimas, specialiai H. Parko raj. Sudaromos paskolos-morgičiai. Sąžin. ir malonus patarn.

Jeigu norite pirkti arba parduoti namą, tuojau skambinkite ir klauskite ST. JOKUBAITIS

telef.: įstaigos LE 4-7584, namų LE 4-0773.